KLUB NOVÝCH NEWCOMERS CLUB

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail. Reg. No. 3088

388 Atwater Ave.,Mississauga, Ontario, L5G 2A3, Canada. Tel. /905/ 278-4116.

No. 11-12, Vol. 31., listopad-prosinec--November-December 1997.

1. Královská lípa v Klokočově (okres Chrudim)

Je to jeden z nejstarších památných stromů v České republice. Věk je podle nápisu na desce umístěné před lípou odhadován na 1000 let. Obvod kmenu měří skoro 9 m, výška je 15 m. Vypravuje se, že pod lipou odpočíval roku 1370 český král a římský císař Karel IV. se svou družinou při cestě ze svého hradu Lichnice k nedalekým léčivým pramenům. Proto tedy název Královská lípa nebo Karlova. *"VSL", Vídeň.*

Všichni Romové si nemyslí, že jsou utlačováni

Není jen bílý rasismus

HRADEC KRÁLOVÉ - Ne všichni Romové jsou přesvědčeni, že český stát se o ně málo stará a že jsou u nás utlačováni. Blesk se v Hradci Králové setkal s Františkem Kotlárem, který má na věc jiný názor.

„Stát by měl víc dbát na dodržování zákonů a Romům, kteří nepracují, nedávat peníze. Důsledně by také pracovnice sociálních úřadů měly kontrolovat, zda dávky, které vyplácejí na děti, jsou skutečně určené dětem. Například **jeden muž od nás má 13 dětí. Nechodí do práce a žije z toho, co na ně dostane.** Celkem i s ostatními dávkami to měsíčně dělá kolem 20 000 korun. **Přitom děti jsou v hrozném stavu. Kdyby sociálka důsledně dodržovala to, co má, tak by mu je již dávno odebrala,"** řekl nám František Kotlár.

Dodal, že pokud by se tak stalo, dětem by to prospělo. Byly by slušně vychovány v dětském domově, kde by se jim dostalo vzdělání. V dospělosti by se pak chovali jinak, lépe. Po výchově v takovéto rodině z nich však vyrostou lidé, kteří nebudou mít zájem pracovat a bude je muset živit stát.

Kdo chce žít v Čechách, musí se Čechům přizpůsobit, říká František Kotlár

František Kotlár (38) ví, o čem mluví. **Sám má dvě maturity a od září nastupuje na vysokou školu v Hradci Králové.** Studovat bude sociální právo. Jeho manželka je bílá Češka, a když si ji vzal, měl velké problémy ve vlastní komunitě. „Neexistuje jen bílý rasismus, ale i černý. Romové si musí konečně uvědomit, že pokud zde chtějí dobře žít, musí se přizpůsobit Čechům. Chce to jen chtít. Přesvědčil jsem se o tom sám na sobě," řekl nám při loučení Kotlár.

Jaroslav Krčál

Nový politický klub

Vznik nového politického subjektu Politického klubu oficiálně oznámili jeho členové, mezi něž mimo jiné patří poslanec Jozef Wagner (nezařazený, dříve ČSSD), ředitel Národohospodářského ústavu Akademie věd ČR Jan Švejnar, bývalý sociální demokrat Rudolf Batěk, či hudebník a bývalý poslanec Michael Kocáb.

Czech Republic Grapples With New Advertising Era

Czechoslovakia's Velvet Revolution in 1989 gave birth to new freedoms at all levels, but also to problems - unleashing an advertising industry on consumers and legislators ill-prepared to deal with commercials. "Six, seven years ago this was a country without a single billboard," Vladimir Zelezny, director-general of the Czech Republic's TV NOVA television network, told a conference in Prague on Wednesday.

"You would switch on your TV and see and advertisement for bridge construction. Now it is a country that is one of the most important for advertising." Zelezny told the "West Goes East" conference on advertising and sef-regulation in Eastern and Central Europe.

The strict censorhip imposed under communist rule has given way to a virtual free-for-all compared to the strict policies under which advetisers operate in Western Europe.

Billboards promoting the "Great American Taste" of Philip Morris cigarettes line the road from the Prague airport to the city centre.

One foreign journalist based in Prague said strict censorship of communism has given way to a raft of adverts ranging from the overtly sexual to simple poor taste.

Jan Kasal, vice president of the Czech House of Representatives, cited to the conference two billboard adverts highlighting questions of taste: one featuring dog excrement and another showing a naked Adam, with a mobile phone instead of a fig leaf covering his genitals.

The Czech Republic was the first former Soviet bloc country to adopt a Western-style-regulating system for advertising. But it continues to struggle over when the industry should be left to regulate itself and when the government should step in. "We do not have 200 members of Parliament who have a deep understanding of what advertising is," said Kasal. "But we have 200 legislators who want to get this understanding."

TV NOVA's Zelezny said much of the regulatory confusion reflects how legislators drew from a hodge-podge of Western law rather than developing law tailored to the Czech Republic.

"Our legislation has been cannibalised," he said, likening the process to trying to build new cars using parts scavenged from old cars.

The lack of a cohesive policy has led to problems for private broadcasters like TV NOVA, which began broadcasting in 1994.

"Our first year of broadcasting was a battle with the legislation," Kasal said. Broadcasters continue to fight with legislators over iterpretation of law, including whether non-prescription drugs can be advertised on television and during which programmes. At the same time, Eastern European countries are staggering under the growing influence from the West on advertising and consumer habits.

Martin Tod, marketing director for Procter & Gamble Co in the Czech republic, said the consumer products company - the world's largest advertiser - used advertising to introduce its products to new consumers in Easter Europe.

Western products are finding and increasingly large market in Eastern Europe, where buying Western goods is a way of showing off newfound affluence and sophistication.

The pattern has been well demonstrated in the sale of alcoholic beverages.

"Always in a growing economy there is the aspiration toward imported brands," Henry Pomeroy, director of corporate affairs for Allied Domecq, told Reuters. "In this country there is a trend to scotch whisky and gin versus white spirits and beers."

Public opinion surveys in the Czech Republic have shown a consumer distaste for some Western attitudes toward advertising, said Jiri Mikes, and executive with the Czech advertising self regulating body, Rada Pro Reklamu. "In some situations foreign companies do here what they are not allowed to do at home," said Petr Hajn, chairman of Rada Pro Reklamu, the Czech advertising industry's self-regulating body.

Krajanům se otevírá možnost volit i v zahraničí

P r a h a - Krajanům roztroušeným v dvaašedesáti zemích světa se otevírá možnost, že by se mohli podílet na vývoji politiky v mateřské zemi daleko intenzivněji než v minulosti, a nemuseli přitom opustit své nynější domovy.

Domácí politici totiž po několika letech začali naslouchat výtkám krajanských sdružení a vláda chystá změnu volebního zákona - chce umožnit, aby občané republiky mohli ve volbách do obou komor parlamentu hlasovat i v zahraničí. A to již příští rok v listopadu při volbách do třetiny Senátu.

Českým občanům v zahraničí sice umožňuje hlasování i současný volební zákon, ovšem jen za podmínky, že přijedou do volebních místností na území republiky. Tento fakt kritizují nejen exulanté, ale i diplomaté.

"Trápí mě to, protože pokud bych se chtěl dostavit k volbám, musel bych si za třicet tisíc korun najmout letadlo a přiletět do Prahy. Ne každý z krajanů nebo lidí, kteří v zahraničí pracují, si to může dovolit. Myslím, že musíme udělat více pro to, abychom získali přízeň našich občanů v zahraničí," uvedl velvyslanec ve Washingtonu Alexandr Vondra. Nový zákon o volbách by podle něj zlepšil komunikaci mezi státem a krajany v zahraničí. Senátorka Jaroslava Moserová (ODA) podporuje jeho slova tvrzením, že právě aktivní účast ve volbách je nejčastějším požadavkem krajanů. "Oni nepřicházejí s žádnými tvrdými požadavky. Ale lítost a snaha něco změnit jsou v jejich chování zjevné," říká Moserová.

Ministerstvo vnitra, které nyní novelu volebního zákona chystá, připouští, že práce je v samých začátcích. "Zatím můžeme jen potvrdit, že hlasování by probíhalo na zastupitelských a konzulárních úřadech a že poprvé by se takto hlasovalo příští rok v senátních volbách," sdělila Darja Benešová z volebního oddělení resortu.

Zatím však ministerstvo hledá způsob, jak například rozdělit občany žijící v zahraničí pro senátní obvody tak, aby senátora vybírali po šesti letech, tedy stejně jako občané s trvalým pobytem v tuzemsku. Pokud by si totiž senátní obvod mohli zvolit při každých volbách, bylo by jim umožněno hlasovat každé dva roky, což by odporovalo nejenom volebnímu zákonu, ale i ústavě.

"Tím, jak se záměr vlády snažíme promítnout do znění návrhu zákona, se nám odkrývají další a další problémy. Takže nyní nemáme nic hotového tak, aby se o tom dalo hovořit," tvrdí Benešová. Za problém označila i dopravu výsledků voleb do ústřední volební komise. "Z filipínské Manily jde pošta minimálně měsíc. Ovšem čekat na lístky tak dlouho by bylo neudržitelné. Patrně budeme muset přistoupit na to, že se výsledky přenesou elektronicky."

Záměrem ministerstva vnitra se už zabývala legislativní rada vlády a proti hlasování krajanů nic nenamítala. Její člen Václav Pelikán soudí, že hlasování na ambasádách bude objektivnější než korespondenční způsob, který prosazují některé krajanské spolky. "O korespondenční volbě jsme nehovořili, i když v ústavě není předepsáno, že občan musí volit osobně. Je tedy možné uplatnit i tuto variantu. Obávám se však, aby z tohoto důvodu nebyly výsledky voleb zpochybnitelné. Muselo by se předejít jakékoli záměně hlasující osoby a manipulaci jejího rozhodnutí," řekl Pelikán.

Domnívá se, že by bylo protiústavní, pokud by se mělo stanovit, že třeba občané trvale žijící v Rakousku ještě musí volit na území republiky, ale krajané v USA mohou své hlasy zaslat poštou. "Podmínky k volbám musí být pro všechny občany stejné. Pro objektivnost je tedy volba na konzulátech asi nejlepší." *MF 27/9'97*

MARTIN KUDERA, JAN PERGLER

70 milionů popravených a umučených
a proto 300 milionů nešťastných lidí
– TO JE BILANCE KOMUNISMU OD ROKU 1917 –

U NÁS

na 244 popravených nevinných lidí včetně ženy,
statečné dr. Milady Horákové,
na 8 000 umučených a ubitých,
na 100 000 dlouholetě vězněných
a statisíce rozvrácených rodin a nešťastných dětí.

– TO JE BILANCE KSČ OD ROKU 1948 –

Žádný čestný občan nemůže volit komunisty.

Jak se pozná, že stárnete?

Všechno bolí - a co nebolí, nefunguje.

Udýcháte se, když hrajete šachy nebo když vytáčíte telefonní číslo.

Cítíte se jako po flámu - a nikde jste nebyl...

Vaše mysl spřádá plány, které tělo nemůže dodržet.

Kohoutek s kapající vodou způsobuje nutkání kamsi se odebrat.

Zhasínáte světlo kvůli šetření, a ne kvůli romantice.

Nezajímá vás, kam jde manželka - jen když s ní nemusíte jít.

Sednete si do houpací židle a nemůžete ji rozhoupat.

Jste nadšen událostmi, které jiní považují za nudné.

Zdá se, že byt zeje prázdnotou, ale lékárnička je plná.

Co vaše děti studují jako historii, vy jste se učil jako současnost.

Těšíte se na oslavu svých narozenin hlavně proto, že se jich můžete zúčastnit.

Víte všechny odpovědi - a nikdo se vás na nic neptá...

MANŽELSKÝ
– Oženil sex?
– Ano.
– A jak se cítíš?
– Jako v divadle scéna za scénou.

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH LANGUAGE

Publisher and Editor: Mirko Janeček.
Tel. /905/ 278-4116.

Články, objednávky inserátů, opravy adres a předplatné lze poslat na:
"Kanadské Listy", 388 Atwater Ave., Mississauga, Ont. L5G 2A3, Kanada.

Předplatné na 1 rok:

Kanada ...	*$ 19:00*
USA, jako tiskopis ...	*$ 22:00*
zámoří, jako tiskopis ...	*$ 24:00*
USA, letecky ...	*$ 28:00*
zámoří, letecky ...	*$ 34:00*

Čtenářům v České republice: Dobrovolné předplatné lze zaslat na: Pavel Svoboda, Na Vyhlídce 175, 252 63 Roztoky u Prahy.

Bungalow vydavatele t.l. v Mississauze byl od 11.11.do 30.11.97 základnou pro dr.Romana Zaorala z Centra pro čs.exilová studia Univerzity Palackého, Křížkovského 10, 771 80 Olomouc. Šlo mu o získání archivního materiálu, korespondence, memorand, krajanských a exilových časopisů, které by dokumentovaly činnost čs.exilu po únoru 1948 a které by informovaly mladou generaci v České Republice. Vedle archívu chce Centrum shromáždit odborné práce čs.politiků, politologů, historiků a pod. V Centru lze již nyní studovat memoáry dr.Petra Zenkla, osobní archívy red.Josefa Jostena-Steina, dr.Procházky, zpravodajství Svobodné Evropy, archív Rady svobodného Československa do r.1974 atd. Všichni jednotlivci, které dr.Zaoral v oblasti Toronta kontaktoval, s ním plně spolupracovali. Zvlášť cenné byly kopie filmů, které natočila o našich krajanech skupina kolem dr.J.Čermáka. Škoda jen, že dr.Zaoral nemohl pobrat např. svázané ročníky "Našich Hlasů" od května 1955, kompletní ročníky "Proměn" a "Svědectví" a některé další publikace. Škoda, že pobyt mezi krajany v Ottawě a v Montreálu musel dr.Zaoral omezit na jeden týden a že nemohl navštívit naše střediska na západě Kanady. Materiály z Calgary, z Edmontonu a z Vancouveru byly již poslány přímo d Olomouce. Na projektu dr.R.Zaorala spolupracují také prof.dr.Miloš Trapl a dr.V.Fiala. Na snímku je zleva: MUDr.Mojmír Suda z Orillie, Ont. a dr.R.Zaoral.

Jelínek prý kandidoval

Bývalý ministr kanadské vlády a světový krasobruslařský šampión Otto Jelínek byl jedním z kandidátů na místo předsedy nové české vlády. Napsal to v sobotu kanadský list Toronto Sun.

ZE ŽIVOTA KRAJANŮ

30 odp. ve Walter Hall, E.Johnson Bldg., U.of Toronto, 80 Queen´s Park /Museum Subway Station/. Na programu Mozart, Bartók a Janáček. Další info:/416/ 923-7052.—Zubní lékař Jiří Začal, rodák od Strážnice, má ordinaci v č.1096 Feeley Court, Mississauga, Ont. L5J 4S5. Tel./905/ 823-4844. Noví zákazníci vítáni.—Prof.Jiří Svoboda, skautským jménem Minehaha, z Burlingtonu, měl v Olomouci "výroční" přednášku k poctě prvního poválečného rektora Palackého university, prof.J.L. Fischera. Znalec biologické evoluce, prof.J. Svoboda nazval svou přednášku "Na prahu třetí transgrese"; vyšla v "Žurnálu UP".—Známý amat.lyžař Ivan Stejskal /rodák z Hradce, do r.1977 v JAR/, zemřel v červnu 1994 v Mississauze, Ont. po srdečním záchvatu. Bylo mu 60 let.--Populární průvodce českých a německých turistů po jižním Ontáriu Otto Zeman z Kitcheneru, Ont. odešel do do důchodu. Tel./519/ 576-OTTO.--Bobovi Moravcovi vyšla další kniha: "Kanada-střídavě oblačno".—Miroslav Ivanov dokončuje rukopis zlínských Baťů.—Doporučujeme Civic Driving School, maj.Mike Janěk, tel./416/ 604-0604.--Jiří Klobouk z Kanady besedoval s občany U. Hradiště. Představil se jako spisovatel a scénárista.--Na potlach českých trampů v BC v květnu 98 se přihlásilo 150 osob, hlavně z okolí Ostravy.--Hospoda "U Vlastičky", je v č.632 Queen St.W., Toronto, Ont. M6J 1E4.--Muzeum ve Vsetíně mělo zdařilou výstavu "Pozvání do Ontaria".--Býv.red.zlínského tisku Ant.Cekota je pohřben na hřbitově baťovci ve Frankfordu, Ont.--Ve Vancouveru, BC žije fotograf Josef Slačík; také pěkně maluje. Občané Pašovic jsou na něho hrdí.--Zdrav.potíže má Rev.J. K.Zeman, ve Wolfville, NS. Tel./902/ 542-3647.--Manželům Leissovým z Toronta se líbilo v hotelu Černigov v Hradci Králové. Vyhráli první cenu v Travel/Leisure Show.--Jan Bombera cestoval po div.západě /Texas, Arizona, Nevada, Wyoming/.--Po Kanadě touží Jaromír Foltýn z Branek na Moravě. Poslal materiál o V.Rajnochovi, 27, kterého čs.komunisté popravili v 50. letech.--J.Bražina z Frýdlantu n.Ostravicí vyhrál 1.cenu v soutěži "Historie Kanady". Byl zde jeden měsíc.--V kan. tenisu má úspěchy rodačka z Prahy, Jana Nejedlý, 21.--4.2. tomu budou 3 roky, co v Torontě zemřel dr.Ant. Bubeník, biolog/malíř.

Nedávno se v Torontě sešli zleva: inž.Otakar Havelka a Stanislav Dvořák, předseda Společnosti přátel Kanady a RCI z Telče.

Dne 2.prosince 1997 zemřel v Ottawě po delší nemoci významný poúnorový exulant, býv.poslanec Ota Hora. Před únorem 48 s posl.Aloisem Čížkem nemilosrdně odhalovali plány a násilnosti čs.komunistů. Horův dramatický odchod na západ, "přes kopečky", popisuje Boris Čelovský v knize "Emigranti". Pro úplnost patří poznamenat, že třetím "mušketýrem" byl poslanec Franta Klátil. Ota Hora se narodil 26.11. 1909 v Golčově Jeníkově. V Ottawě byl znám svou neotřesitelnou vírou v demokracii. Neúnavně psal do kanadských novin, jakož i publikací v českém jazyku, např.do "Našich Hlasů" v Torontě. Náš obrázek je z Masaryktownu z r.1980 a jsou na něm uprostřed: Ota Hora a jeho paní Liduška, vlevo Josef Kuřil a vpravo Jiří Hlubůček, majitelé tiskárny LITERA, kde "Naše Hlasy" vycházely. Jeho posledním přáním bylo, aby jeho popel byl uložen v Golčově Jeníkově za zvuků nedotčené československé hymny. Čest jeho památce!

Za dr. Jaroslavem Havelkou

Dr.Jaroslav Havel byl známý jako odborník v psychologii na université v London, Ont. a vyjímečně populární mezi studenty. Snímek je z roku 1958. Narodil se v Silůvkách u Brna 31.3.22 a zemřel náhle v Londonu, Ontario 14.8. 1997. Střední školy absolvoval ve Znojmu a v Tišnově. Po válečném nasazení ve Vídni, zapsal se v r.45 na Masarykovu universitu v Brně, rok studoval v Miláně a skončil doktorátem z filosofie a psychologie. Z italského uprchl.lágru emigroval do Kanady v r.1951. Trvale působiště nalezl na U.of Western Ontario. Napsal řadu knih v angl.a v českém jazyku, např. "Pelyněk". Jeho poslední knížka "Tesknice a zvukomalby" vyšla ve Zlíně loni. Dělal svému národu vždy jen čest.

Dr.Boris Čelovský, res.Ottawy, navštívil nedávno Toronto a po mnoha letech se sešel s Vrťou, Štaflem a Jirkou Rolnem. Sbíral materiál o čs.studentech v exilu po únoru 48. Jeho nejnovější kniha "Emigranti" vychází v těchto dnech v Ostravě. Narodil se tam /v Heřmanicích/ 6.září 1923. Vyšel gymnasium v Přívoze, zapsal se na práva v Praze, ale po únoru 48 odešel do exilu. Působil v Montreálu, ale delší čas zakotvil ve službách fed.vlády. Nedávno mu vyšla biografie "Šel jsem svou cestou!" Píše do lit.revue "Alternativa".

Restaurace Praha na Masaryktownu
450 Scrborough Golf Club Rd., Scarborough, Ontario, M1G 1H1
je opět otevřena každý den mimo pondělí:
úterý-pátek 17-23 hod.
sobota a neděle 11-23 hod.
Plánujete-li svatbu, schůzi či oslavu narozenin nebo rodinná setkání, kříty, svatby či břímování.
Nenechávejte nic náhodě, zajistěte si rezervaci, co nejdříve!
Tel.: (416) 289-0283
Nájemce: Karel Kukačka s rodinou.

Z České republiky

Josef Brož /na obrázku/, nar. 29.3.1911, byl v Olomouci známý jako zdatný sportovec, kypící zdravím. 8. ledna 1954 byl StB zatčen a vyšetřován pro velezradu. Po týdnu mučení "zavřeným oknem proskočil na ulici" a zemřel. Dva vyšetřovatelé StB/dosud žijící/ byli nedávno vyslýcháni, zda se na J. Brožovi dopouštěli násilí a užili psychického nátlaku. Pplk. JUDr. Ing. Lubomír Blažek, ředitel Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování činnosti StB Policie ČR rozhodl 16.6. 94, že šlo o násilnou smrt a Jarmila Brožová, vdova po tragicky zesnulém dostala odškodnění ve výši 150.276 Kč. Případ uzavřen?

Muzeum 3.odboje má novou adresu: KPV ČR, Zámeček 106, 2.patro, 261 01 Příbram 1. Tel. 0306/286 06. --Býv. rez. Kanady Zdeněk Slavík se účastnil Valné hromady Konfederace pol. vězňů ČR, 15.10. --V. Ševčík vyjádřil svůj kritický pohled na nové náměstí ve Vys. Mýtě článkem "O králi Otakarovi, Kujebácích a vodotrysku". Starosta města B. Fencl vyjádřil názor, že nelze se zachovat všem. --Vernisáž výstavy o arch. Plečnikovi v New Yorku zahájil známý arch. Mirek Řepa, pův. z Pardubic. --"Mladý svět" měl zajímavý článek "Legenda aneb Vládli jsme zemi Karpatoruské". Kriticky se dívá na gen. Lva Prchalu. --Spolek Caledonian uspořádal v Praze tradiční Skotský bál. --Cizinci houfně prchají z Prahy, protože je tam příliš drahо. --Na radnici v Blansku se má projednávat návrh, aby se R. Barák stal čestným občanem města. --Kan. občan M. Rousek, šéfredaktor "Náchodského nečasu" není spokojen se situací v ČR a plánuje návrat do Kanady. --Vlad. Mlynář, syn Zdenka, pracuje v red. "Respektu". Měl se stát členem nové vlády. --Petr Adler z Edmontonu přispívá občas do "MFD". Nedávno si vzal na mušku nebožtíka Ivana Svitáka. --Nejnovější vtip z Prahy: "Co to je? Napsal to K. Čapek a je to na Hradě. Dášenka!" — Vyšla kniha Evy Kantůrkové "Záznamy paměti". --Ve Vsetíně vyrobili 6.000 puků pro OH v Nagano. --Desítky podvedených Čechů se dostaly do nesnází v USA; podepsali v Praze smlouvu na práci v Texasu za 25 dol. za hodinu, ale byl to podvod firmy KN Sales Ltd. --Zdi a stropy na Karlštejnu se hroutí. --Nový obchvat urychlí jízdu přes Pardubice. --V Náchodě zemřel R. Rejl, absolvent reálky v Pardubicích v r. 1946. Bylo mu 70. --Kléma Gottwald, nemanželský syn státkáře Skácela z Heroltic u Vyškova, byl zbaven čestného občanství Přerova. --Lékaři doporučili prez. Havlovi klid po té, co vyjádřil přání posnídat s Římy bez ochranky. --Také pekař Stanislav Pecka ze Soběstuch u Chrudimě se ucházel o úřad prezidenta ČR. Je zásadním odpůrcem letního času. —Socha TGM má být odhalena v Pardubicích na Nám. Legií 28.10.98. Mužem v pozadí je PhDr. Jiří Kotyk. --B. Karel předseda Společnosti "Komna česká", Stříbrského 679, 149 00 Praha 4. Jde o royalisty. —Seniorky v Hodkovicích u Liberce se scházejí jednou za měsíc. Radnice jim přeje. —Česko-lužický spolek má novou adresu: Mgr. Jiří Hejnic, Kapradová 6, 106 00 Praha 10. Uspořádal v listopadu úspěšnou výstavu v Liberci pod názvem "Lužice-kraj nám blízký". K lužicko-srbské národnosti se dnes hlásí jen asi 60.000 osob. --Na zasedání ÚVV-ČSSD v Praze 4.4.98 bude vzpomenuto 120. výročí založení strany. Ze zahraničí má přijet poslanec V. Holub, příp. jiní, kteří odešli do exilu po únoru 1948 a zůstali věrni. --Jar. Herman dokončil rukopis o plk. let. V. Cukrovi-Cooperovi, který zemřel zapomenut na N. Zélandě. /Jeho bratr žije v Montreálu./ --V Rychnově n. Kněžnou doporučujeme "Pohádkovou hospůdku u kaloně jedlého". Je na Nám. K. Poláčka. Prodávají i dřevěné klasické loutky. --V Rychnovském "Zpravodaji" vyšel článek "Říkali jim "Pétépáci"". Líčí Kalvárii kněze Fr. Haška z Černíkovic. --Z Roudnice se ozval Ing. Jiří Čejka, býv. skaut. --Víta Dostál objel na kole sn. Velamos svět za 1.106 dní. Cestu začal a skončil v Sobotíně. --Řidiči českých kamionů si stěžují na rizika cesty Ruskem. Vládne tam úplatkářství a silnice kontrolují ozbrojené bandy lupičů. --Vyšetřovatel StB v 50. letech v Brně J. Daniel, alias Prase a Blondák, byl za násilnosti odsouzen na 5 let. Na řadu mají přijít násilníci L. Hlavačka, A. Grebeníček st a V. Zavadilík. Jinak potrestání zločinů komunismu vázne..

Je radost se dívat na krásné stádo daňků, které se pase poblíž hájovny svého "táty", oborního Petra Ziegrossera ml. ve Staré Oboře u Hluboké n. Vltavou. Jinak málokdo ví, že uvnitř obory je zvláštní obora, v které je na 200 divočáků a ti také Petra "adoptovali". Lesníci vědí, že Petr se dříve s úspěchem staral o bílé jeleny v Žehušicích u Čáslavi.

Paní Václavíková je v Pozlovicích známá jako majitelka pěkné horácké chalupy, kde je možné se ubytovat a shlédnout typickou "domorodou" keramiku, kroje a poa. Málokdo však ví, že je také dobrou malířkou, snad po vzoru americké "Grandma Moses"? Kdo by tam chtěl podívat, Luhačovice jsou u Pozlovic; nikoliv obráceně.. /Kontakt: P. Šuranský, Pozlovice 217, 763 26 Luhačovice; i on poskytuje "Bed + Breakfest".

Slovenskému gymnáziu chybějí žáci

Praha (ČTK) - S nezájmem se setkal nápad založit v Praze slovenské gymnázium Milana Rastislava Štefánika. "Protože se nepodařilo naplnit první ročník, škola se neotevře," řekla Klára Samuelisová ze Slovenského kulturního institutu. Státní čtyřleté studium ve slovenštině zakončené maturitou z jazyka slovenského a českého již loni na podzim schválilo české ministerstvo školství.

Potvrdily se tak obavy autora projektu Petera Liptáka ze sdružení Obec Slováků v České republice, že se nepodaří naplnit minimální počet 15 žáků pro jednu třídu, a to i přesto, že na území Prahy žije asi 24 tisíc z 315 tisíc Slováků v zemi. Zájem není ani o studium na jediné slovenské základní škole v Karviné.

Autoškola jede přes křižovatku na červenou. Instruktor jen zaúpí:
„To nevidíte, že tam byla červená?!"
„Pchá," na to mladý muž, „můj brácha nikdy nestaví na červenou!"
Další křižovatku adept znovu přejede na červenou a instruktor šílí.
„Vždyť vám říkám, že brácha nikdy nestaví na červenou!"
Na další křižovatce svítí zelená a žák autoškoly zastaví.
„Co je zas tohle?" diví se instruktor. „Proč nejedete?"
„Můj brácha by mi tam mohl vlítnout zleva!"

Místopředsedkyně Senátu Jaroslava Moserová se těší na spolupráci s krajany

Starý strom prý dvakrát nepřesadíš

KVĚTA PROCHÁZKOVÁ

PRAHA. Senátor Jiří Senkýř (zvolen ve Žďáru nad Sázavou) navrhl zřídit komisi pro styk s krajany a Senát s tím tento týden vyslovil souhlas. Pro byla i místopředsedkyně Senátu Jaroslava Moserová, někdejší australská velvyslankyně, s níž si o poslání komise povídáme.

Kolik vlastně máme ve světě krajanů?

Podle nejnovějších údajů se k českému původu hlásí kolem dvou miliónů osob. Asi milión tří sta tisíc jich žije v USA, v Kanadě přes padesát tisíc, v Německu o deset tisíc méně, v Rakousku asi třicet tisíc, v Austrálii dvacet pět tisíc, v jihovýchodní Evropě na padesát tisíc a zapomenout nemůžeme ani na šedesát tisíc Čechů na Slovensku a deset tisíc na Ukrajině. Menší počet krajanů žije v Latinské Americe, v Africe a v Asii.

Kdo komu dluží víc: my jim, nebo oni nám, že odešli?

To je trochu složitější, protože odcházeli z různých důvodů a v různou dobu. Když budeme mluvit o poválečné politické emigraci, mnozí nám nabízeli po revoluci pomocnou ruku a my ji nedovedli přijmout. Řada lidí k nim má určité výhrady ve smyslu „Vy jste nesdíleli náš osud!". Je v tom snad i trochu závisti, že emigranti jsou na tom ekonomicky lépe, ale já, která jsem se s nimi v Austrálii stýkala, dobře vím, že jejich situace není vůbec jednoduchá. Ti, kteří odcházeli v osmašedesátém, si mysleli, že je to na celý život, a nebylo pro ně snadné se vyrovnat s nemožností návratu. Když se jim to konečně podařilo, dveře se otevřely a oni jsou rozpolcení. Ne nadarmo se říká, že starý strom se dvakrát nepřesadí! Chceme jim alespoň umožnit kontakt, hovořit s těmi, kteří se touží vrátit a dožít doma.

Předpokládám, že budete v komisi pracovat.

Předpokládáte správně. Chystám se věnovat se jim a těším se už na to. Jejich věkový průměr je dost vysoký a já patřím mezi jejich vrstevníky. Budu se snažit, aby komise pomohla zahojit bolestné kapitoly minulosti.

Jelcin poslal Havlovi historické dokumenty

Praha (ČTK) - První díl sborníku dokumentů z let 1944 až 1953, pocházejících z ruských archivů, zaslal ruský prezident Boris Jelcin prezidentu Václavu Havlovi. Sborník předalo včera ruské velvyslanectví Havlově kanceláři. Obsahuje mimo jiné dokumenty z února 1948.

O LETCÍCH

Gen.let.Karel Janoušek dosáhl v RAF hodnosti Air-Vice Marshall a jeho zákl.životní data jsou:nar.30.10.1893 v Přerově,zemřel 27.10. 1971 v Praze. Jeho návštěvu v Anglii v r.1966 umožnil Sir Max Aitken na popud red.J.Jostena.--Zajímavá publikace:Josef Urban-"Jak voní jen letadla", 218 stran,vyšla v Berouně v r.1993. Věnovala nám ji do let.archívu Jiřina Urbanová z Kadaně.--"MFD"měla článek "Neporažení muži v cizích uniformách"Zachytil vál.osudy plk.Zd.Škarvady z Ostravy.:Před r.48 velel pilotní škole v Hradci Králové a později 8.stíhacímu pluku v Brně.-- V TV produkci "Příběh trosečníků Patrie"vystoupil letec Žežulka.--Fr.Daněk/Anglie/ navštívil své přátele na jižní Moravě,vč.inž. Petra Šuranského z Pozlovic.--Na dotaz sdělujeme,že slavný letec Jan Anderle zemřel 13. 12.1982 v Mulhouse ve Francii.Jeho bratr Leoš byl za války u 138.Sq. a vysazoval parašutisty nad ČSR;padl ve Středomoří.--M.Zeman z Dobrušky objevil na britském vojenském hřbitově v Bayeux hrob kan.pilota Stanley J. Beránka,který padl 19.6.42. Sloužil u 408.kan.perutě.--Krásnou ván.kartu nám poslal plk.Raimond Půda s Edith Thomas.--V r.1997 se Stan.Krejčík z Calgary dožil "85" a přežil operaci kyčle. Ve ván.dopisu ocenil spisovatelské umění Fr.Srpa, který o něm napsal článek do "Letectví".--Plk.M.Liškutín se ozval krásnou kartou RAFA/Royal Air Forces Association/.--Knížky o letcích má na skladě:M.Lavigne,POB. 222, Victoriaville,Que.,Canada,G6P 6S8.--H.Prokop píše,že znal jistého Slepicu od 312.a že se po válce usadil v Kanadě.Kdo o něm ví?--G.Šlechtová,vdova po Vladimírovi,posílá "KL" po přečtení vdově po plk.Zabloudilovi do Prahy.--Plk.Lubomír Volka oslavil nedávno v Lindenhurst,NY 54.výročí svadby./Vybral si dobře: jeho paní umí nejlepší ovocné knedlíky /říká jim "blbouni"/ na východě USA..-- V Praze zemřel "Dědek" Flekal. Potvrdila to i česká pošta.--"Aero Revue-Plastic Kits",je elegantní a vysoce informativní publikace pro zájemce o let.historii,let.techniku a plastikové modelářství. Vychází měsíčně,každé číslo má prim. 74 stran a vydavatelem je Frant.Šmýra s obětavou manželkou Pavlou. Zájemci o uk.číslo mohou psát na:Kubelíkova 9, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory,ČR. Tel. 069/514 42. Předplatné v ČR je 72 Kč.,ale poštovné do zámoří stojí přibližně totéž.Doporučujeme!--Podle dr.Vostatka bydlí Bohumil Dubec v č.91 v ulici S.K. Neumanna v Pardubicích,ač česká pošta tvrdí,že tam nebydlí..

Němci na něho vypsali tučnou odměnu v říšských markách,ale nikdo naše nejznámějšího letce nezradil a dostal se včas do Francie,aby se účastnil boje proti Němcům. Francouzi mu údajně nabídli svou nejmodernější mašinu,ale kapitán František Novák po operaci žaludečních vředů v Paříži 27.dubna 1940 zemřel. Byl pohřben se všemi poctami válečného letce v Neully, ale později převezen na čs.vojenský hřbitov"La Targette"u Arrasu. Narodil se 26.srpna 1902 v obci Sokoleč u Nymburka. Byl výborným akrobatem/jeho oblíbeným strojem byla AVIA B-122/ a abyl držitelem mnoha světových rekordů. Ve Kbelích je po něm pojmenována ulice.

Mnoho našich mladých mužů,včetně dobrovolníků z řad našich krajanů, prošlo pilotním výcvikem v Kanadě. Tento snímek nejspíš z července 1943 zachycuje skupinu pilotů-studentů v Medicine Hat,Alberta /No.34 SFTS-Czech RAF Flying Training School/ během návštěvy gen.Karla Janouška /sedící 4.zleva/ v doprovodu tehd.čs.let.attaché v Kanadě plk.Jána Ambruše /sedící 4.zprava/. Pozná někdo další tváře?

Generál Karel Janoušek byl velitel letců v Británii

i a po několika desítkách let oficiálního zapomnění patří generál Janoušek stále k osobnostem, o které je ve veřejnosti živý zájem. Rodák z Přerova, ruský legionář vyznamenaný za bitvu u Zborova, účastník bojů proti bolševikům na Sibiři, vysoký důstojník československého letectva, který z vlastní iniciativy vystudoval meteorologii a geofyziku. Velitel našeho letectva ve Velké Británii, nositel britské hodnosti leteckého maršála a Bathského řádu, jednoho ze tří nejvyšších řádů Britského impéria. V roce1948 odsouzen k devatenácti letům vězení, později k doživotí, z vězení vyšel až v roce 1960 s důchodem 200 Kčs a s hodností vojína v záloze. Plné rehabilitace se dočkal až po roce 1989, ovšem jen posmrtně.

Kniha, založená na studiu archívních dokumentů, vzpomínkách samotného generála, vzpomínkách jeho synovce ing. Karla Víška a mnoha našich válečných letců, podrobně mapuje život K. Janouška od dětských a studentských let přes I. světovou válku a meziválečné období ke II. světové válce. V období 1939 až 1945 tkví jádro knihy, druhým jádrem je vylíčení inscenovaného procesu a dlouholetého věznění. Do značné míry je kniha dějinami našeho letectva ve Francii a Velké Británii. Je zde osvětleno mnoho dosud neznámých věcí, jako jednání s Brity o vytvoření našeho letectva ve Velké Británii již na podzim 1939, problematiky samostatnosti našeho letectva či jeho zapojení do RAF, obrovské potíže s doplňováním leteckých kádrů, osobní vztah mezi leteckými generály Janouškem a Vicherkem za války i po válce. Jsou zde citace mnoha dosud neznámých pramenů, např. záznamů z porad u prezidenta Beneše nebo ze zpráv o generálově návštěvě v USA. Také otázky kolem procesu jsou osvětleny citací mnoha tajných dokumentů. Po vydání životopisu J. Dudy a před zveřejněním životopisu gen. Maňáka se tak naše odborná veřejnost dočkala vylíčení životních osudů dalšího významného válečného letce.

T. PAVLICA

Na sklonku r.1994 vyšla v nakl.NÁVRAT v Brně knížka "Třelec bombardéru RAF",118 stran. Sepsal ji a připravil pro vydání PhDr.Dušan Schneider na základě osobních rozhovorů s mjr.Josefem Jedličkou, býv.příslušníkem 311. čs.bombardovací perutě RAF v letech 1940-45. Čte se dobře a obsahuje řadu zajímavých dokumentárních fotografií dosud neznámých. Naše fotografie mjr.Jedličky je z roku 1945,po potopení něm.ponorky. Hrdina knížky se narodil v Brankovicích 6. června 1919,vých.od Bučovic.Žije na adrese: Mikulčická 12,627 00 Brno-Slatina,ČR. Při útěku do Polska v r.39 měl štěstí,že nebyl vrácen,lodí "Chrobrý" se dostal do Francie,pak do Afriky k Ciz.legii,do Agde,Anglie atd.

By OTTO HORNUNG

LETTER FROM PRAGUE

A British serviceman's letter to friends at "home" proves an interesting find and sheds light on the mood of post-war Prague

Philately is full of surprises, even after many years new facts come to light and new finds are being made. Here is such a story. A few years ago I was visited by a stamp dealer. After we had finished with business, he pulled out of his briefcase a cover which he had just acquired: "You are from Czechoslovakia," he said, "have you ever seen this?"

It was a simple folded card, NAAFI issue without stamps; a letter written by an airman to his friend. The year was 1945, just after the war, and the handstamp on the cover said, ROYAL AIR FORCE, DETACHMENT, (167 S.P.), PRAGUE. I was fascinated, I had never seen anything like it, so I persuaded my visitor to sell me the item. He said, this was the first one he had ever seen, so I had to dig deep into my wallet.

I was mystified by this item and I made some enquiries from former Czech airmen, and directly in Prague, and I think I now know the background of this letter card. First of all, let me give you the simple facts.

The above oval handstamp does not have a date, but there is a London transit strike dated Sept. 20, 1945. It was written on Sunday, September 16, 1945 by Cpl. F. Barkway, Royal Air Force Detachment, Prague, Czechoslovakia, and addressed to L.A.C. D.W. Thorpe-Young, R.A.F. Station Manorbier, nr. Tenby, Pembs. S. Wales. There was no need to say England or United Kingdom as this mail item was carried by R.A.F. field post.

Corporal Frank Barkway was very lucky. In his letter, he explains that on September 5, he was sent with a party of 19 R.A.F. men plus officers by air to Prague, where the group was billeted in the luxury Hotel Paris, where they enjoyed all facilities including excellent meals. A coach was taking them to nice offices at Prague civilian airport Ruzyne, and he was very much enjoying his stay which he reckoned would last two or three months.

I managed to find out the background of his assignment. When the Germans occupied Czechoslovakia in 1939 thousands of Czechs escaped and joined the Czechoslovak army abroad. Among them were a number of pilots, some served in France at the beginning of the war and managed to escape to England. They formed the nucleus of four Czechoslovak squadrons in the Royal Air Force. Squadrons 310, 312 and 313 were fighters equipped with Hurricanes, Spitfires, Beaufighters, Mosquitoes, etc. and 311 was a bomber squadron flying Liberators.

Their contribution to the war effort was quite respectable. The fighters were credited with 362 "1/2 kills" or damaged enemy aircraft; the bombers undertook 972 missions in Germany, France, Belgium, Netherlands and Italy, dropping 800 tons of bombs and 100,000 incendiary bombs, and towards the end of the war when they were with Coastal Command, they were credited with sinking 33 submarines. Their losses were 576 flight personnel and 16 ground crews. A total of 51 men were taken prisoner, one of them was shot by the Germans, the rest survived the war.

After the war they returned to Czechoslovakia. The fighter wing landed on August 13, the bomber squadron on August 21, 1945. With the flight personnel arrived some ground crews of British R.A.F. men. Cpl. Barkway was one of them. Their commander was Squadron Leader I.N. Roome at first, later in 1946, Squadron Leader L.J.W.P. Fountain. The British personnel returned to the U.K. in August 1946. Altogether there were 26 men: 6 officers, 4 NCO's and 16 men in the British unit.

From this letter card sent by Cpl. Barkway it is obvious that the British had their own field post unit and facilities. On top of it there was a special handstamp "ROYAL AIR FORCE / DETACHMENT / (167 S.P.), PRAGUE." And this is the newly discovered handstamp, which was not known in Czechoslovakia, and I doubt if it is known in Britain. It was a field post service, no stamps were used. Only 26 airmen were entitled to use this facility, but maybe the Czechoslovak airmen could use it, although from what I have learned, they did not even know such a service existed, and besides, they were using the normal Czechoslovak postal service.

It is clear that very little mail went through this service, and even less survived. Maybe somewhere such an item is slumbering in the attic of a family who had a son in Prague. It is most certainly well worth looking for it.□

O VOJÁCÍCH

Zdeněk Šedivý /Hlas Ameriky,RFE a "Lid.demokracie/vydal v nakl.Papyrus,Žižkova 448, 381 01 Vimperk, knihy:"Velká Operace"/jak StB manipulovala "illegální"skupiny a pol.exil/ a "Světlana"-popisuje likvidaci I.čs.part.brigády Jana Žižky po únoru 1948.--Hroby tisíců českých vojáků v údolí řeky Soči ve Slovinsku svědčí o masakrech I.světové války v této hornaté oblasti.V muzeu v Kobaridu je průvodce,který Vás informuje,že na Soči byl i npor.Erwin Rommel,jehož jednotka o 140ti mužích zajala na hoře Matajur 9.000 Italů. --Dr.M.Vostatek kladně zhodnotil knihu Boba Moravce "Pod třemi prapory" v posl.čísle"Zpráv Klubu přátel Pardubicka". Upozornil na události,které navždy svázaly Boba s Pardubicemi,Dašicemi a Vys.Mýtem.--Dr.J.Fišera napsal z Paříže,že koncem června budou v Darney oslavy 80.výročí ustavení Čs.armády ve Francii v I.válce.--Parlament Texasu udělil vysoké vyznamenání krajanovi Emilu Matulovi,který jako 18tiletý přežil japonský útok na Pearl Harbour a bojoval jako nám.pěšák v Pacifiku.--Z.Šedivý našel doklady, že mjr.Bedřich Wiesner byl 16.11.1948 zatčen StB jako podezřelý ze spolupráce s angl.Inteligence Service;při vyšetřování bylo použito nejsurovějších metod a během tří dní Wiesner zemřel.Zjišťuje se nyní,kolik bylo vlastně podobných případů a zda zodpovědnou byla likvidační skupina StB označená jako 701-A, v které byl např.poručík StB Jaroslav Tureček,alias Jindra Tabara,který před odbojáři vystupoval jako agent francouzské rozvědky. Jeho práci řídila skupina BAa /Plaček,Pich-Tůma,Zelenka,Milen a Závodský/.--Výprava veteránů,Sokolů a skautů z Brna navštívila autobusy Zborov a okolí k 80.výročí slavné bitvy. Duší výpravy byl MUDr.M.Beneš,Dudíkova 10, 621 00 Brno-Řečkovice.Tel.05/774-845. Týž obětavec plánuje nyní 6ti-denní zájezd od 17.do 22. května 1998 do Francie. Cílem budou památná místa bojů čs.legionářů v I.válce. Cena:pouhých 5.000 kč.--Okr.Muzeum v Příbrami uspořádalo 4.12.97 výstavu "Měli jsme se bránit..",čs. armáda z r.1938 v miniaturách sběratele a modeláře L.Šuška z Pardubic. Současně probíhá do 8.2.98 výstava "Od adventu k masopustu". Ředitel Muzea nám sdělil,že návštěvníci se mohou podívat do hlubin místních šachet.Jinak dokončuje rukopis o gen.let.Karlu Marešovi-Tomanovi a o gen.J.Khollovi. --J.Starý žil do r.1980 na Tasmánii,ale pak se odmlčel.Kdo o něm ví?--Na radnici v Hluboké n.Vltavou je deska věnovaná padlým /J.Slepička,F.Kudláček,Jan Markeš/ ve Francii v I. válce.--Prez.Havel dostal čestný doktorát Glasgowské university;čestnou stráží při tom byli Pressburger,Mellion,Bok a Kaplan.--9.12.97 zemřel v Praze gen.Josef Hyhlík,75,předseda Historické odbojové skupiny "Zpravodajská brigáda" a nositel Čs.Vál.kříže.--2.číslo "IDET NEWS" má 128 stran. Revue upozornila na úspěch ruského tanku T-80 na veletrhu v Abu Dhabi,franc.protitankové řízené střely ERYX,slovenské verze tanku T-72M a polského tanku PT-91A/TWARDY/.Revue vydává:Military System Line, POBox 11, 289 15 Kounice.ČR. Šéfredaktorem je ing.Miloš Soukup. Jedno číslo je za 280 Kč,poštovné za jedno číslo do zámoří vysoké.--Kdo byl Gerard Fraineau? Narodil se 19.11.1912 v Ústí n.Labem,vystudoval medicínu a našel zaměstnání u Bati ve Zlíně. V dubnu 39 přešel do Polska a byl prvním čs.lékařem v Krakově/č.leg.21/. Z Agde šel s 2.p.plukem na frontu.V březnu 41 propůjčen jako lékař na válečných lodích Svobodných Francouzů. V říjnu 1945 se vrátil do Zlína,ale z rodiny nikoho živého nenašel. Zemřel 8.5. 1974. O rok později vyšel jeho autobiografický román "Sbohem moře,sbohem oceány". Je záznam,že za války užíval jména Fráňa./Informace a foto nám poslala Helena Borská./--Vyšla nová kniha E. Čejky "Čs.odboj na západě 1939-1945". Přibližuje čtenáři politická a diplomatická jednání v pozadí konfliktu.--Odb.ČSOL v sev.Anglii má 3 nové majory:Jarda Černohouš,Josef Novák a Bohouš Novák. Kde však zůstalo jmenování B.Hlavatého generálem?--V Niagara-on-the-Lake žijící kan.let. veterán Tony Pengelly znal v zajetí Arnošta Valentu.Oba pracovali na tunelu "Harry".--Z Rovně pocházel ruský legionář gen.Jan Netík,nar.12.11.1885. Zemřel v Buchenwaldu v únoru 1945.-- V Rychnově n.Kněžnou byl obnoven pomník padlých v obou válkách.Má 167 jmen.--Z Litohradu pocházel ruský legionář pplk.Karel Vašátko. Zemřel po těžkém zranění u Zborova 9.1.1919 v Čeljabinsku. V r.1933 byly jeho ostatky uloženy v Památníku osvobození na Žižkově.--Hanuš Pressburger se diví,že vál.veteráni nemají v hotelu "Legie" nižší sazby.Jsou považováni za turisty. Hanuš měl menší nedorozumnění s ČSA /vyčísleno v librách přišel o 177 liber..--Dr.Jozef Čársky byl za SNP předsedou okr.výboru v B.Bystrici. Zázrakem přežil věznění Gestapem a po válce měl nepříjemnosti s komunisty /prošel věznicemi v Praze,v Ilavě,v Bratislavě,v Olomouci atd./Dnes žije v Praze,kde ho objevila Tamara Wagnerová. Její článek o něm se jmenuje "Moje krédo se nezměnilo..!"--"ZN" měly podnětný článek"Prezident Osvoboditel nebyl anděl,ale člověk z masa a kostí". Podle F.Peroutky neměl TGM na mysli nikdy jednotný česko-slovenský národ,měl na mysli jen státně politický celek. --Plk.Jiří Fridman/ročník 1907/ se nedávno v Praze oženil,byl 2x mistrem ČSR v rychlopalné střelbě /v této disciplíně byl na OH v Berlíně v r.1936/,stal se osobním strážcem TGM. Za války se s vládním vojskem dostal do Itálie,ale přeběhl k partyzánům. Domů se vrátil s Američany. Účastnil se i vyšetřování smrti Jana Masaryka,ale o tom mluví nerad. —Víte,že po únoru 48 bylo na 1.000 tzv.nepohodlných branců zařazeno do VBO? Vojenské báňské oddíly měly ve svých řadách především Jiřím Pelikánem vyhozené vysokoškoláky. Později byly útvary PTP.--Poručík Petr Vohralík skončil s vyznamenáním am.West Point ,ale momentálně velí jen rotě 4.brigády rychlého nasazení v Chrudimi. Očekával místečko na Hlavním štábu?--Vycházejí knihy o statečnosti Němců a Japonců za války.--Kamarádi vzpomněli výročí hrdinské smrti kapitána Jána Nálepky u Ovruče na Ukrajině. Dostal Řád Hrdiny SSSR in memoriam.

Turnovský inž.Jaroslav Cirkl je zamotán do tolika aktivit,že je málokdy doma..V poslední době provází výpravy západních turistů po okolí /jeho specialitou jsou hrady a zámky/,pořádá výpravy do ciziny /zvláště do Anglie/,učí na místní škole pohostinství atd. /Protože posíláme do ČR přes 500 výtisků,jistě pomůže,když zveřejníme jeho adresu:Scholatour, Int.J.Cirkl,J.Palacha 1413, 511 01 Turnov./ Je jedním z věrných spolupracovníků "KL".

Památník Jana Lucemburského na náměstí v Kresčaku. Nápis zní: A Jean de Luxembourg,Roi de Boheme,et ses vaillants compagnons d'armes, morts pour la France a Crécy,l- 26 aout 1346.Nad textem je znak statečného krále a dole relief,jak jeden na svém koni po boku Francouzů proti Angličanům../Autorem fotografie je franc.civilní letec Capt.Luboš Šrámek,Centre de Kerblaye, 560 37 Sarzeau,France./

Když se skupina našich důstojníků za vedení pplk.Jiřího Paila loučila s kan.vojenskou základnou Camp Borden listopadu 97,odbýval se tam"mezinárodní multikulturní festival. V soutěži s jinými středoevropskými a východoevropskými vojenskými skupinami se umístili na prvním místě. Tak se vyjádřil i plk.M.Gutowski, hrdina od Falaise v Normandii. Naši sice postrádali českého voj.attaché /slouží ve Washingtonu a v Ottawě takový attaché není/ či někoho z naší ambasády, ale zato jim trochu kultury přinesl krajan inž. Frant.Leffler a zahrál jim na housle.Náš fotograf ho zachytil,jak hraje pro neznámého slovenského generála /vlevo/a pro nejmenovaného českého pplk. O úspěchu české výstavky se na ministerstvu obrany v Praze dověděl i náměstek ministra inž.Vladimír Šuman.

Hrob bez náhrobku

Od br. Štěpána Lanera, plk. v.v., který žije v Kalifornii, jsme dostali letos v lednu kopii dopisu zaslaného našemu velvyslanectví v Kanadě. V dopise upozorňuje br. Laner, že na torontském hřbitově Prospect je pochován jeden z našich zasloužilých bratří plk. Rudolf Nekola v hrobě bez náhrobku. V dopise píše: „Jako bývalý redaktor „Našich novin", deníku čs. obrněné brigády, a později deníku čs. armády „Obrana lidu", jichž obou byl Rudolf Nekola šefredaktorem až do roku 1948, kdy byl nucen jako já uprchnout z vlasti, obracím se na vás s prosbou zařídit sbírku na nákup a odhalení náhrobku nad hrobem vzácného člověka. Jsem připraven přispět dle svých možností, jakož i jeho přátelé roztroušení po světě."

Doplňme tento dopis několika údaji. Rudolf Nekola se narodil v rodině jihočeského sedláka jako jeden z devíti dětí. Studoval na učitelském ústavu a na Vysoké škole pedagogické. V Josefově absolvoval důstojnickou školu. V roce 1939 odešel za hranice a ve Francii v Agde vstoupil do tvořící se čs. armády. V Anglii vedl deník čs. armády „Naše noviny" do doby, než byl jako člen náborové vojenské mise poslán do Kanady.

Po komunistickém převratu odešel do exilu a usadil se v Kanadě, kde působil jako vydavatel krajanských časopisů, jako pedagog v české škole a v sokole; psal fejetony, povídky i rozhlasové hry. Napsal řadu knih, např. Země sedmi měst, Ostrov velkého klidu. Třináctý guvernér, Noc na Hoře Královské, Císař konstantinopolský, Čtení o Kanadě. Výlučně pro rozhlas napsal dvanáct rozhlasových pořadů pod názvem „Nad Československem slunce nezapadá." Řada jeho prací byla přeložena do angličtiny, němčiny, španělštiny a portugalštiny.

Rudolf Nekola se narodil 20. 3. 1901 v Čekých Budějovicích. Byli bychom rádi, kdyby nám bratři z jihočeského kraje napsali, zda České Budějovice na svého rodáka nezapomněly. Z naší republiky těžko můžeme organizovat sbírku na náhrobek, ale v Kanadě je zdatná organizace Čs. obce legionářské. Nemohla by se tohoto úkolu ujmout?

S.

O PARAŠUTISTECH OPERACE ALBERT

O tom, že angl. SOE vycvičila a do býv. Sudet poslala 3 parašutisty německé národnosti, ví málo lidí. Byli to demokratičtí čs. občané, kteří byli ochotni přispět k vítězství Spojenců v WW2. Byli i v čs. vojsku.

Východní část Bonnu tvoří nízké domky, malé vilky se skromnými byty. V jednom z nich žije svůj tichý život důchodce Albert Exler. Sociální demokrat, sudetský Němec, kdysi československý občan. Vzpomíná na onu dobu rád?

"Ano, velice rád, bez jakýchkoliv výhrad. Mluvíme-li o boji proti fašismu, pak bychom neměli zapomínat, že ho naše strana — sudetoněmecká sociální demokracie — vedla od chvíle, kdy se v Německu zmocnil Hitler vlády. Já osobně vedl tento boj jako redaktor sociálně demokratických novin v Opavě a myslím si, že ne právě špatně. Stydět se za něj nemusím."

Ještě v roce 1935 dokázali sudetoněmečtí sociální demokraté získat v československém pohraničí na tři sta tisíc hlasů. Tento úspěch byl o to významnější, že jej dosáhli v době, kdy byli napadáni zprava i zleva. Nacisté je označovali jako "zrádce německé myšlenky" a pro komunisty byli "sociálfašisté". I když později Kominterna z této politické linie ustoupila, projevily se její následky právě v době Mnichovského diktátu. Tehdy se objevily v pohraničí plakáty varující sudetské Němce, aby se nedali zneužít jako nástroj reakčních sil. Tento manifest nesl podpis předsedy sudetoněmecké sociální demokracie Wenzla Jakscheho a končil výzvou, která ani dnes neztratila svou platnost:

Spojme své síly za mír a svobodu, za lepší budoucnost sudetských Němců, za novou Evropu rovnoprávných národů!

Albert Exler tento manifest v Opavě vylepovat nemohl. Podle mobilizačního rozkazu nastoupil k pevnostnímu praporu v Králíkách. Nebyl sám. Na 200 tisíc sudetských Němců nastoupilo tenkrát pod prapory československé armády, a bylo připraveno se zbraní v ruce splnit svou vojenskou přísahu.

"Po Mnichovské dohodě jsem se už do Opavy vrátit nemohl — patřila nyní k třetí říši. Bydlel jsem prozatím v Olomouci, když najednou mě přátelé varovali. Dělej, ať zmiziš, nacisté žádají o tvé vydání. To se řeklo lehce, zmizni, ale kam? Naštěstí tenkrát prosadili finští sociální demokraté u své vlády, aby poskytla azyl padesáti sudetoněmeckým emigrantům, a já byl jeden z nich. Rok na to mě probudily sirény — sovětská letadla podnikla masový nálet na Helsinky. Přihlásil jsem se hned jako dobrovolník, ale ještě než skončil výcvik, skončila i válka. Když pak v roce 1941 přišly do Finska první nacistické oddíly, umožnily mi finské úřady útěk do Švédska. A tam jsem strávil další dva roky."

Po vypuknutí války vstoupily tisíce sudetských Němců do armád protihitlerovské koalice. Bojovali v amerických, sovětských, kanadských, britských ozbrojených silách, a ve vojsku Svobodných Francouzů. Jeden z nich — Ferdinand Miksche, pozdější rytíř Čestne legie, působil jako člen osobního štábu generála de Gaulla. V československé jednotce ve Velké Británii tvořili sudetští Němci jedenáct procent jejího stavu, v její obrněné brigádě dokonce více než třetinu. Byla to vlastně odpověď na prohlášení Edvarda Beneše z roku 1939:

Spojme se v boji za tento cíl, všichni svobodní Češi, Slováci, podkarpatští Rusové, a také všichni svobodní sudetští Němci.

Vývoj sudetoněmeckého odboje se ovšem zpomalil, když goebbelsovská propaganda využila zpráv o připravovaném odsunu sudetských Němců z republiky. Ale mezi čestnými německými odpůrci nacismu nikdy nezmizela naděje, že dojde k revizi tohoto rozhodnutí. Nikdo nechtěl věřit, že by se tak mohly popřít všechny cíle, za něž se v této válce bojovalo. Předseda sudetoněmecké sociální demokracie Wenzel Jaksch připomněl tehdy ve svém dopisu Edvardu Benešovi zásluhy svých krajanů, kteří se postavili na obranu republiky, kteří sdíleli těžkosti exilu a pronásledování doma stejně jako Češi, a zoufale dodal:

Pane presidente, chci otevřeně prohlásit, že by takový genotransfer byl nelidskou odvetou, která by zničila jakoukoliv základnu k demokratické spolupráci na celé generace. Obě národnosti by se tak vehnaly do protikladu, který by byl pro obě strany stejně osudný . . .

A právě v oné době, v roce 1943, se konečně podařilo Albertu Exlerovi dorazit do Londýna. Vyžádá si audienci u Wenzla Jakscheho, a předkládá mu svůj plán spojení s domovem za pomoci výsadkových akcí. Vedení sudetoněmecké sociální demokracie souhlasí.

"Počátkem roku 1944 jsem se tedy ocitl někde mezi Skotskem a Anglií, a prodělal spolu s Nory a Dány parašutistický výcvik. Lehké to nebylo, ale já jsem se nemohl dočkat konce, nemohl dočkat, kdy mne konečně v Československu vysadí. Každý den mi připadal jako ztracený . . ."

Netrpělivost byla pochopitelná. Bylo to v době, kdy se žertem říkalo, že jediné protiletecké balóny drží Anglii nad vodou, jinak by se už dávno pod vahou invazních vojsk a výzbroje potopila do moře. Konečně dává britská tajná služba souhlas i pokyn, a pro Alberta Exlera přišel jeho den D:

"Uprostřed dubna jsem odletěl na Gibraltar, odtud do Alžíru a konečně na Sicílii. Po několikadenním pobytu mne zavezli na letiště v Bari, a v noci z 3. na 4. května 1944 Lancaster vystartoval. Po pětihodinovém letu jsme bez jakýchkoliv potíží dospěli až nad severní Čechy. Už začalo svítat, když jsem se posadil do otvoru na podlaze. Povel, pád, a já si stačil pomyslet — tak už jsem zase doma! Jenomže ještě během skoku jsem mohl dobře pozorovat, že se od Podmokel blíží rozvinutá rojnice uniformovaných mužů — už jsem věděl, že je zle, letoun totiž několikrát kroužil, aby pilot skutečně spolehlivé místo seskoku vytypoval a to vzbudilo pozornost! Ale to už jsem byl dole, stačil ještě zahrabat padák a vysílačku a utéct do lesa. Nejhorší to bylo na mostě přes Labe, tam byl strážný, lhostejně se na mě díval, a já — jak jsem měl strach, jsem se zastavil, díval se do vody, prohodil několik slov, šel dále a dostal se tak z obklíčení. Konečně jsem dorazil do Děčína a tam začala šmůla."

Celá řada adres byla k ničemu. Hned první — žena, která mu měla poskytnout útulek — zcela ohluchla, a odpovídala tak hlasitě, že ji mohla slyšet celá ulice. Dalším tryskal z očí děsivý strach — následek pěti let gestapáckého teroru. A tak nezbývalo než porušit jedno z nejzákladnějších pravidel konspirace. Odjel do Neštětic a ukryl se u svého bratra. A tomu se pak taky podařilo spojit Alberta Exlera s bývalým sociálně demokratickým starostou Ústí nad Labem — Leopoldem Pölzlem.

"Hodně mi pomohl — seznámil mne se situací, předal cenné informace. Nechtěl mi však za žádnou cenu věřit, že mají být po válce sudetští Němci vypuzeni z republiky. Ano, už o tom slyšel, ale domníval se, že to je nacistická lež a propaganda. Konečně jsem ho přesvědčil. Dlouho mlčel. Pak mi řekl, že jedna součást mého úkolu je naprosto iluzorní. Totiž získat nějakého vysokého úředníka v Sudetech pro povstání, 'Ne,' řekl tiše, 'jestli ti se dozvědí, že to s tím vyhnáním je pravda — oni tomu totiž taky moc nevěří — tak budou bojovat do posledního muže.' Pak mi dal několik adres, a znovu upadl do zoufalého mlčení. Už nikdy jsem ho neměl spatřit, krátce na to ho zatkli a ve vězení zemřel."

Albert Exler se ubytoval u Marie Günzlové, odjel později do Kraslic, a opět se vrátil. Brzy potom potkává spisovatelku Ernu Haberzettlovou, která mu sdělila, že vedení sociální demokracie v Londýně se dozvědělo o jeho přistání. Erna mu také řekla, že má s ní jet do Vídně. Odtud měl asi za osm dnů odjet do Jugoslávie k tamějším partyzánům, kteří mu měli umožnit návrat do Londýna. Mezitím vybuchuje Stauffenbergova bomba v Hitlerově hlavním stavu, a z osmi dnů se stalo osm měsíců. Doba naplněná odbojovou a zpravodajskou činností.

"V březnu 1945 mě ještě Erna stačila varovat, pak spáchala sebevraždu. Ale bylo pozdě. I na náhradní adrese mě našli, a zatkli. Až do 2. května mne věznili v Liberci, pak mne převezli do Litoměřic. Odtud se mi podařil útěk do Karlových Var. Přihlásil jsem se u Američanů, za týden pro mě přijel jeden britský důstojník, a dva dny na to jsem byl nazpět v Anglii. Od Wenzla Jakscheho jsem se dozvěděl, že dva další sudetoněmečtí parašutisté — vysazení v přibližně stejné době — jsou mrtví. První, Otto Pichl, spáchal sebevraždu, druhý, Ernst Hoffmann, byl popraven. Mého bratra ubili na gestapu k smrti, a moje příbuzné čekalo vyhnanství."

Válka skončila. Nic netušící osvobození sudetoněmečtí vězni z Dachau zasílají po překročení hranic do Prahy poselství, které končí slovy:

Společně s vámi, Čechy, Slováky a Rusíny vstupujeme na půdu osvobozené vlasti. Společně s vámi chceme budovat svobodnou, sociálně spravedlivou a demokratickou Československou republiku.

Ale to už přicházejí zprávy o odsunu, o nepřijatelných poměrech v pohraničí. Sudetoněmečtí exulanti tomu nechtějí věřit. Z Nového Zélandu přilétá sociálně demokratický politik Fritz Kessler, který doufal, že by jeho osobní přátelství s Edvardem Benešem mohlo osudný vývoj změnit. Po úděsných zkušenostech z jeho rodných Podmokel rozesílá do celého světa telegramy se stejným textem:

Zůstaňte, kde jste — nevracejte se! Lidský rozum a spravedlnost jsou zde v koncích!

Albert Exler zůstal ještě dva další roky v Anglii, pak se odstěhoval do západního Německa. Zpočátku pracoval v tisku, později převzal na prosbu Kurta Schumachera místo politického redaktora v tiskovém středisku sociálně demokratické strany v Bonnu. Tuto funkci zastával dalších 21 let. Cítí hořkost, snad nenávist? Marnost počínání, pro které riskoval svůj život?

"Naše operace měla přispět k obnovení Československa v hranicích z roku 1937, k obnovení státu založeného na rovnoprávnosti všech jeho národů — tedy i mého. Z tohoto hlediska naše akce ztroskotala. Češi i Němci žijí dnes ve dvou protikladných systémech a ve strachu jednoho před druhým. Pokud tento strach nezmizí, bude soužití Čechů s Němci velmi těžko možné. Ale snad bychom se měli i ve stínu tohoto strachu, této dělicí hranice, pokusit odklizovat obavy, nenávist a národnostní sobectví.

Jako účastník odboje proti třetí říši bych chtěl naše české krajany ujistit, že věřím v lidský rozum a spravedlnost právě proto, že tyto hodnoty národnost nemají. Chtěl bych jim vzkázat, že bych si přál, aby oba národy nalezly své místo v mírovém uspořádání Evropy, v němž národní egoismus bude působit přežité a směšné. Češi a Němci patří historicky ke střední Evropě. Když k sobě naleznou cestu, když se mezi nimi vytvoří zdravý vztah, pak dají příklad celému světu. Pak by mohl být dán podnět k oživení toho, co bylo dobré, co kdysi existovalo po dobrých osm století. Snad. Možná. Kéž by!"

PRÁVO LIDU 3/87

O skautech

Materiálů o skautech je dost, jen místo není. Vydavatel se polepší.. --Na str. 2 zmíněný Ivan Stejskal byl známým skautem v Hradci Králové. --Za rozvoj vodního skautingu byl "Stříbrným bobrem" vyznamenán v Kroměříži historik Aleš Dubovský. --Aktivní F. Cigánek-Albatros nám poslal "raport" z Přerova a krásné fotky. --V Ostravě bylo první setkání slezské družiny Oddílu Velena Fanderlika. Zprávu nám poslal br. Z. Vašíček-Ďáblík. --19. Světové Jamboree bude 27. 12. až 6. 1. 1999 v Santiagu, Chile. --Pozdrav všem z VM posílá br. Jiří Krumpholz-Jack, asistant redakce "KL" 1987-1997. --J. Švábenský-Akela převzal v Brně podstatnou část pozůstalosti Velena Fanderlika od Akiho z Kanady. Razí reformy skautského hnutí v ČR. -- V N. Jičíně vyšla knížka k 75. výročí skautingu tam.

***

Pěkná mladá dáma po dlouhém odolávání konečně podlehne známému smilníkovi. Za odměnu si přeje skautský nůž. Když ho dává do nočního stolku, tak si milenec všimne, že takových nožů je tam celá hromada. "Madam, nechápu, proč tolik nožů?"

"No, teď jsem mladá a hezká, ale až přijdou časy, kdy zestárnu, tak víte, co dokáže mladý skaut udělat pro hezký nůž?"

"TRAMP", Ostrava, září-říjen 1997.

Jestřábův památník na Sluneční zátoce

Z Ostravy na Sluneční zátoku před Ledčí n. Sázavou je to flák cesty. Přesto jsem si tam vyrazil. Po pěti přestupech, za slunečného dne mě přivítal kraj našich mladistvých čundrů a překrásných chvil na Stvořidlech. Dvě hodiny po mně dorazil z Prahy Marshall a oba nás již očekával hlavní aktér obřadu u památníku Tony Bay, který nás provedl Ledčí a zavedl v pravý čas před obrovskou průtrž k řezbáři jejich dvanáctimetrového totemu do dílny. Noc jsme strávili ve skautské klubovně a v mrholícím ránu jsme dojeli terénním "arem" na Sluneční zátoku - louku pana Jeřábka, kde po řadu let táboříval Jestřáb s Pražskou dvojkou.

U lesa stál obrovský třítunový balvan z lipnické žuly, usazený na betonovém podkladu, na kterém byl umístěn bronzový reliéf s totemem Hochů od Bobří řeky a portrétem Jestřába, který vypracoval ak. malíř V. Pechar - Pluto. Myšlenku vytvořit tento památník Jestřábovi poprvé vyslovil a plně se jí věnoval náčelník ORJ Miroslav Plachý - Miky, který se k její realizaci spojil s Junáky z Ledče n. Sáz. a jejich vedoucím Tony Bayem. Toto spojení přineslo své ovoce, pochopitelně pomocí sbírek a ohromného úsilí. Podél lesa byly postaveny prodejní stoly skautů, kde byly k mání odznaky, pohledy, medaile i příležitostná razítka k této události a přenosná poštovní schránka. Zisk z prodeje měl částečně uhradit vysoké náklady na tento památník. Jestřáb s oddílem v těchto místech táboříval v letech 1925 - 1945 a v Ledči s bývalým starostou - vrstevníkem prožil romantickou lásku s židovskými sestrami, se kterými chodili a o nichž se zmiňuje jen tak, že této lásce nepřála jeho maminka. Snad i to byl důvod, proč, ač těžce nemocen, slíbil Jestřáb na odhalení památníku přijet.

Nad loukou se vzášel opar a mezi mraky prosvítalo sluníčko. Kolem pomníku se shromažďovali skauti, trampové, členové SPJF, reportéři, novináři, televizáci. Člověk tu potkal spoustu přátel i spolupracovníků jako Tony Rajského z Plzně, Sharpa, Miky Vraspíra, Jirku Punčocháře, Zlaťáka, Roye, Pluta, Frantu Dostála. Dieter Macák přijel dokonce až z Německa. V 11 hodin všechny přivítal Tony Bay - v tu dobu již bylo na louce přes tři sta Foglarových příznivců. Auto přivezlo oslavence. Vystoupil z něho v košili, kraťasech a v sandálech - devadesátiletý kluk! Vzápětí byl zavalen příznivci žádajícími jeho autogram na pohlednice i do knih. Po chvíli byl teprve schopen vymanit se z obležení fanoušků s tím, že až po odhalení pomníku bude autogramiáda. Starosta Ledče n. Sáz zahájil projevem celou akci a vyzvedl záslužné dílo tohoto spisovatele ve vztahu k morální čistotě miliónů dětí různých generací. Poté Tony Bay představil autora pamětní desky V. Pechara-Pluta. Ten je současně autorem odznaků a medaile k Foglarovým 90. narozeninám, což mu také jako dárek předal. Poté převzal J. Foglar Trampa č. 6, číslo které mu bylo věnováno k jeho jubileu a ze kterého měl velkou radost. Další projev díků přednesl za URJ náčelník Svojsíkova oddílu bratr Dr. Jan Písko a konečně nastala slavnostní chvíle odhalení. To provedl autor myšlenky Bratr Miky Plachý za palby fotoaparátů. Jestřáb se ujal slova a vyprávěl, kterak tu tábořívali, poděkoval vlastníkům louky a samozřejmě neopomněl zdůraznit škodlivost kouření... Poté všem přítomným sdělil, že by se chtěl dožít jako jeho maminka 102. let a že se stále cítí jako kluk. Poslední dva roky je spisovatel hospitalizován v pražské Thomayerově nemocnici, kde prodělal několik těžkých střevních operací, má problémy se zrakem, přesto ale pracuje na knize Budou se Stínadla bourat? a má řadu jiných námětů... A jaké měl přání k devadesátinám? Polárkový dort! Je nutno ještě uvést, že na světě je přes milión Foglarových knih.

Před třináctou hodinou Jestřáb své příznivce a přátele opustil, aby byl včas v nemocnici. Poslední blahopřání na cestu s poděkováním za spolupráci s Trampem si odvážel právě ze Sluneční zátoky. A co my? Vyjeli jsme za reportáží na Lone star a na Údolí oddechu do Libečova, kam jsme dojeli ve velké bouři, ale to si přečtete na jiném místě našeho časáku.

ĎÁBLÍK & MARSHALL

Jestřáb před svým památníkem. **Foto: F. DOSTÁL**

MacDonald nám o atentátu neřekl vůbec nic nového

K loňskému, 55. výročí atentátu na zastupujícího říšského protektora SS-Obergrupperführera Reinharda Heydricha byly vydány dvě původní monografie: Andrejsova Smrt boha smrti a Čvančarova mimořádně výpravná práce Někomu život, někomu smrt. K nim se přidalo doplněné vydání Atentátu na Reinharda Heydricha od Miroslava Ivanova. Přestože historikové postoupili od počátku 90. let ve výzkumu atentátu o hodný kus dopředu, přinesly Čvančarova i Andrejsova práce leccos nového. To ovšem nelze tvrdit o knize Úder z Londýna - Atentát na Obergruppenführera SS Reinharda Heydricha od britského historika Calluma MacDonalda, jinak našim čtenářům známého jako spoluautora práce Praha ve stínu hákového kříže.

Více než z jakékoliv domácí publikace vyzařuje u MacDonalda snaha vyličit bezmoc prezidenta Beneše, jíž byl vůči Spojencům svazován vinou údajné nečinnosti českého domácího odboje. Proto byl podle MacDonalda atentát na protektora jedinou možností, jak upozornit demokratický svět, že protektorátní obyvatelstvo nepracuje pouze pro vítězství říše. To je pohled zkreslený a překonaný. Spojenci sice žádali po československé straně viditelnější oživení domácí rezistence, na druhou stranu však uznávali, že protektorátní odbojová specifika se liší od okupované Francie či Norska. Beneš zdaleka nebyl tak bezmocným, jak jej MacDonald líčí - zpravodajská služba Ústředního vedení odboje domácího pod vedením Vladimíra Krajiny byla vysoce ceněna i britským ministerským předsedou a Beneš měl díky ní mezi londýnskou emigrací, ale i u Britů pověst nejlépe informovaného muže.

MacDonaldova snaha po detailní rekonstrukci atentátu neodpovídá skutečnosti a podobně je tomu i při popisu posledního boje parašutistů v kryptě kostela Karla Boromejského. Redakce pravděpodobně dostatečně nezvážila dnešní informativní hodnotu MacDonaldovy knihy, jejíž rukopis byl dokončen před deseti lety. Krom toho autor nepracoval s prameny z českých archivů. Proto je MacDonaldův pohled pouze zajímavý, a to tím, že události musel rekonstruovat výhradně z poznatků britských a amerických archivů, rozhovorů s emigranty a z literatury.

V MacDonaldových očích nabývají složité problémy jednoduché formy, mají pouze jediné řešení, a naopak. Věci, jimiž se česká historiografie nezabývala, zveličuje. Státního prezidenta Háchu jednoznačně líčí jako kolaboranta. Autor naprosto pominul roli Obce sokolské v odboji, která se podílela na přechovávání parašutistů - a tím i na úspěchu atentátu. Redakce si zřejmě byla částečně vědoma chyb, které se v hojném počtu v textu vyskytují, a proto se rozhodla poukázat alespoň na zjevné lapsy. K autorovým omylům se v české verzi navíc přidružily i problémy s překladem názvů německých institucí, skloňováním německých jmen atd. Korunou těchto vad je ovšem neuvěřitelně nepřehledný, vysilující rejstřík.

MFD 4/1 '98 **JAN B. ÚHLÍŘ**
Autor je historik

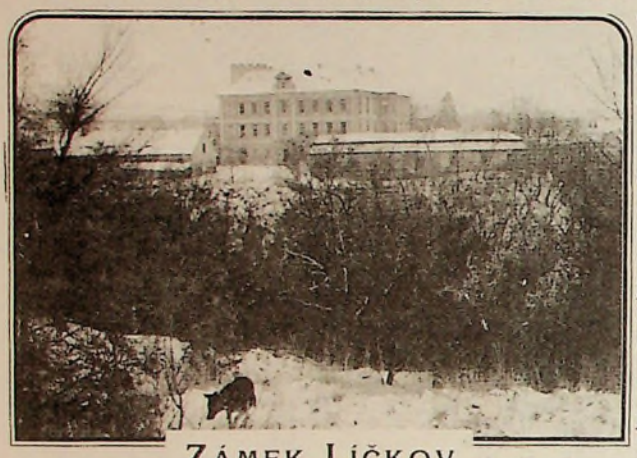
Callum MacDonald: Úder z Londýna - Atentát na Obergruppenführera SS Reinharda Heydricha. Překlad Kateřina Březinová. BB art, Praha 1997, 264 stran + 16 stran fotografické přílohy, náklad neuveden, cena 159 korun.

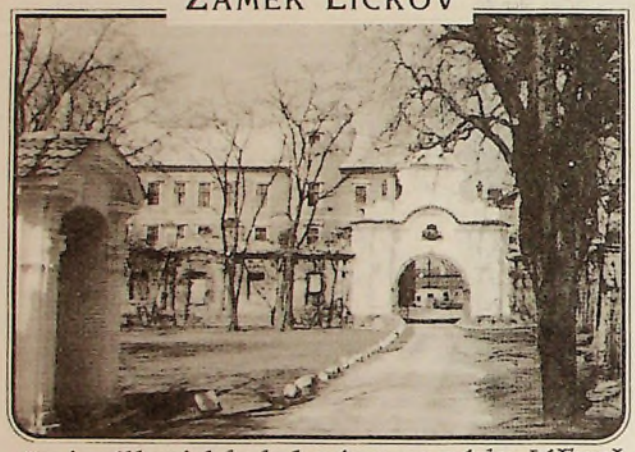
Z České republiky

Populární se stává zeměpisný a cestopisný měsíčník "Lidé a země", obvykle 60 stran. Adr.: Radlická 61, 150 00 Praha 5. --Vyšla série pohlednic s českými venkovskými figurkami, které stvořila z vizovického těsta Milena Lukášková, Podlesí 33, 471 06 Horní Police. --Český senát zjistil, že v USA žije 1,300.000 krajanů, v Kanadě 56.000, na Slovensku rovněž tolik, v Německu 46.000, v Rakousku 30.000 a v Austrálii 25.000. --Česká vláda tlačí na Kanadu, aby zrušila víza nebo alespoň snížila poplatek. --V. Havel byl zvolen presidentem na příštích 5 let. Pověsti, že se o tento úřad chtěla ucházet jeho manželka, byly označeny za mylné. --Sochař Jan Gajda v Ostravě je tak znechucen situací na politické scéně, že jí vzdal hold sochou "čurákovník". --Bahamský magnát V. Kožený slíbil podat účty věřitelům "do dvou let a do dne". --Nejvíc dolarů v USA vydělávají Jágr a Hašek. --V Zábřehu na Moravě stojí první pomník princezně Dianě. Je vytesán do pískovcového kvádru sochařem V. Benadou. --Dr. M. Trapl vydal v Olomouci 2 knížky o exilové politice v letech 1948-1956. --V Německu pokračuje pátrání po lidických dětech. --Vyšla kniha "Dlouhá svatební cesta". Jsou to vzpomínky na Hugo Haase, podle vyprávění jeho vdovy, která žije ve Vídni. Haas zemřel v USA v r. 1968. --Britský expert: po volbách v červnu se k moci dostane koalice J. Luxe a M. Zemana. --V Praze si dobře vede kan. farmaceutická firma APOTEX ČR, Salvátorská 10. --Hitler a Henlein jsou stále čestnými občany K. Varů. --Hledač pokladu ve Štěchovicích chce koupit deník "Práci". --Jan Švejnar měl značnou naději, že se stane českým premiérem. Nemá však české občanství, jen americké. --Ustavuje se Konzervativní strana ČR. --V Londýně proběhl úspěšný "Týden české kultury-Made in Prague". --Doporučujeme hotely Tálský mlýn a Morava ve Žďáru n. Sázavou. --Společnost pro spolupráci s Kanadou /SPOKAN/ vede v Praze Jan Fritz. --Novoroční gratulace Jaromíra Šmejce z Prahy zněla: "Dobře si vyberte ty, kterým budete nejen v novém roce 1998 důvěřovat." --Zd. Patka nám z nemocnice sdělil, že "o soše Welzlově v Zábřehu není zatím ani vidu, ani slechu". --Tisk v Ostravě nazval novou knihu B. Čelovského "Mnichovský syndrom" nespravedlivou, ale užitečnou. --Nejlepší pivo ve Venezuele /POLAR/ vaří přes 50 let krajan K. Roubíček. Pracoval jako sládek v Kutné Hoře a do zahraničí odjel v r. 1939. --Replika sochy Radegasta má být odhalena v červenci. Je ze žuly. Originál bude v nošovickém pivovaru a tím bude chráněn před počasím a vandaly. --Syn zpěvačky Jarmily Šulákové, Martin, 43, zemřel na AIDS. Nemoc prý dostal v Kanadě, kde žil do list. 89. --Vojenská povinnost bude jen 6 měsíců. --C. Svoboda byl jmenován ministrem pro evropskou integraci. --Podle "MFD" je typický český voják "pohublý, vyčerpaný a ošuntělý". --Lidé stále nevěří českým bankám, ani těm největším. --A. Šiminková z Prahy 8 nám věnovala sérii zajímavých sokolských fotografií z 20. let. --Telefonování bude dražší. --Pol. vězni kom. režimu mohou dostat odškodnění ve výši 625 Kč za každý měsíc vězení. --Tenisová hvězda M. Hingisová ze Švýcar strávila vánoce v Rožnově p. R. --Stále vychází valašský "Vyškeřák". --Vyšla kniha "Václav a Dagmar Havlovi" z pera Lídy Rakušanové. --Úspěch měl jednoduchý inzerát "Pijte mléko, uděláte radost manželce!" --Předsedou Klubu absolventů Baťovy školy Zlín je Josef Nádvorník. Klub vydává "Zpravodaj", který jde do celého světa. --Potřebám NATO mají sloužit jen letiště ve Kbelích, v Čáslavi, v Pardubicích, v Náměšti n. Oslavou a v Přerově. --Novoroční pozdrav čtenářům "KL" posílá dipl. herbalista Fr. Čanda, Jelenice č. 6 u Mělníka. --Předseda Demokratické Unie /DEU/ Ratibor Majzlík razí heslo "Nejen prosperita, ale i morálka a právo". --Partnerství homosexuálů bude právně uznáno.

Bob Velvarský

ZÁMEK LÍČKOV

Mezi válkami, kdy byl pánem na zámku Líčkově ak. malíř Oskar Brázda, tam jezdili TGM, dr. Beneš i Jan Masaryk. Žila tam i švédská hraběnka Amelie Posse, příbuzná švédské královské rodiny. Dnešní majitelka zámku u Liběšic /u Žatce/, paní Marie Brázdová, se těší, že se na zámek a na několik set obrazů Mistra Brázdy přijede jednou podívat i dnešní český president Václav Havel..

Managerem známého hotelu Continental v Plzni je Jiří Janeček, syn mezinárodního diplomata stejného jména, narozený v New Yorku, pátý zleva. Majitelkou je paní Eva Janečková, dříve Ledecká. Hotel, který byl poškozen americkou bombou na vánoce 1944, je elegantní, ubytování znamenité, ceny přiměřené. Jídelníček je bohatý a může se pochlubit i americkými specialitami. Personál je přívětivý. Hosté ze zámoří jsou zváni, aby se přijeli podívat na Plzeň a ubytovali se v "Kontíku".

Z DĚJIN KLADRUBSKÉHO HŘEBČÍNA

Karel Schwarzenberg:

Vyprávění "Našich Hlasů" o panovnických koních našich krajů velice mne zabavilo. Sám jsem do Kladrub jezdíval zejména za starých časů, kdy v Kladrubech působil nebožtík plukovník Svobodinský, Masarykův učitel jízdy. Znám také jiné přátele a odborníky českého i rakouského chovu koní, a tak mohu čtenářům dalším vyprávěním posloužit. Podle tradice kladrubského hřebčína je původ kladrubského bělouše obou linií — Generale a Generalissimus — odvozován od téhož stáda, které bylo do Čech přivedeno císařem Maximiliánem, zakladatelem hřebčína. Připomíná jej latinský pamětní nápis na kladrubské kapli. Původně ovšem tato rasa koní sloužila účelům vojenským — tito španělští koně měli nosit jezdce v plném brnění, jaké se v 16. století ještě nosilo. Jedna část tohoto španělského stáda byla umístěna ve slovinském horském kraji tehdejšího Rakouska, v Lipici, nyní na území jugoslávském, druhá část pak na polabské nížině. Toto rozdělení stáda podmínilo vývoj dvou značně odlišných odrůd starého španělského rodu koní, které byly rozlišeny i účelem. Horské stádo nabylo tvaru velmi souměrných, plecitých koní, nepříliš vysokých, vhodných pro drezurní výcvik. Prvky tohoto výcviku jako leváda (vzpjetí na zadních nohou), kapriola (skok do výše), aj, měly za účel v boji pomoci jezdci, obklíčenému nepřítelem, aby se vyprostil. Kladrubské stádo ovlivněné bohatými pastvinami a vcelku neobvykle příznivými podmínkami polabské nížiny nabylo během generací imposantních tvarů, výrazné, ba mohutné stavby kostí a stalo se tak kmenem koní tažných — kočárových, které mohly táhnout i ohromné těžké vozy dvorních a státních slavností panovníků rakouského mocnářství.

Bělouši táhli povozy při slavnostech radostných, jako byly korunovace, zahájení sněmů, sňatky, panovnické návštěvy atd.; ku truchlivým slavnostem pohřbů bylo třeba koní černých. Černé kladrubské stádo odvozuje svůj původ od kmenů Sacramoso, Neapolitano, Gratia a Maestoso — jména ukazují na království neapolské, které patřilo do 18. století k mocnářství španělskému a slynulo právě chovem koní. Jelikož černá barva ukázala v chovu převahu, bývalo toto stádo bez narušení své barvy křiženo s kladrubskými běloušími. Když toho nebylo dbáno, černé stádo příliš příbuzenským pářením chovně upadalo a bylo na vymření: poslední čistokrevné jedince přenechala republika kardinálu Kašparovi pro jeho starobylý povoz, jímiž o velkých svátcích jezdil do velechámu. Teprve po roce 1945 dík neúnavné práci profesora Jana Bílka a dra Josefa Moudrého bylo započato s jeho obrozením, jako už před rokem 1938 kmen bílých kladrubáků byl občerstven cizí krví. Do Kladrub byla získána čerstvá krev i z rakouského stáda lipicánského.

Lipicánské stádo při rozpadu mocnářství bylo převedeno do vlastního Rakouska, ale odnož tohoto kmene byla pěstována dále také v Uhrách, kde jeden vlastenecký velmož pokládal za čestnou povinnost krásné tyto koně chovat dále, až by jich zase právoplatný vladař potřeboval. Lipicáni a Kladrubáci mají jakožto příbuzní řadu společných znaků, kolmý chod, krásné hrdé nasazení mocného krku — znaky ty jsou ovšem u Lipicána jenom naznačeny, u Kladrubáka pak až přehnaně vyvinuty. Zejména Kladrubáka vyznačuje klábonosý obrys hlavy.

Z dějin nedávných možno sděliti tuto pravdivou historku. K sedmdesátinám J. V. Stalina byl mu darován čsl. vládou také pár kladrubských běloušů — při tom hřebec Generalissimus musel být ze zdvořilostních důvodů přejmenována na Šemik . . .

Není ovšem pochyby, že dar ten obdarovaného potěšil, neboť cenné chovné koně se těší u sovětských činitelů, zejména vojenských, nevšední pozornosti. Zejména nedostižné pruské koně ze slavného hřebčína Trakehnen, pokud se dostaly do rukou sovětských vojsk, byly pečlivě ošetřeny a uchovány jakožto kořist velmi cenná a vítaná. Není větší radosti pro sovětského důstojníka, nežli dostat podobného koně. Není tedy divu, že i u nás překrásný a dějinně významný kmen kladrubských koní je dále pěstován a bohdá poslouží na staroslavných Hradčanech k ozdobě slavnostní národní vlády a Národního Shromáždění.

Vladimír Pucholt přijede do Prahy na křtiny

Praha (pat) - Počátkem šedesátých let se Vladimír Pucholt proslavil jako středoškolák Filip v prvním českém muzikálu Starci na chmelu, ve filmu Lásky jedné plavovlásky nebo jako zednický učeň v komedii Černý Petr. Na konci šedesátých let pak Pucholt emigroval do Londýna a poté do Kanady. Dnes žije se svojí ženou Rosemary v Torontu, kde působí jako dětský lékař. Od té doby ho neměla česká veřejnost možnost vidět, a tak je jistě překvapením, že bývalý idol dívek nyní do Prahy přijede. Hlavním důvodem je dokument režiséra Miloše Šmídmajera nazvaný Výlety Miroslava Horníčka, jehož se Vladimír Pucholt spolu se Stellou Zázvorkovou stali kmotry.

•Když jsem se o Vánocích koukal na staré české filmy, zjistil jsem, že v nich hrají především herci, kteří již mezi námi nejsou, a přišel jsem na to, že nám na ně nezbyla žádná památka. A tak jsem se rozhodl natočit snímek o Miroslavu Horníčkovi. Není to čistý dokument, ale něco mezi ním a kontroverzní zábavou,• vysvětlil nám režisér Šmídmajer, který je také autorem filmového portrétu o Vladimíru Pucholtovi. Šedesátiminutový pořad o Miroslavu Horníčkovi se divákům představí v neděli večer v Kongresovém centru v Malém sále, kde se jeho premiéry zúčastní všichni jmenovaní. Poté by mělo následovat povídání s Vladimírem Pucholtem, který do Prahy přiletí i se svou manželkou pouze na tři dny.

•V sobotu bychom chtěli Pucholtovy provést po památkách, v neděli večer bude představení a v pondělí by chtěl Vladimír Pucholt navštívit staré přátele z Ypsilonky,• poznamenal k jeho první veřejné návštěvě režisér Šmídmajer, který mu jako pozvánku do Prahy napsal pětistránkový dopis.

Čeští zlatokopové byli nejúspěšnějšími účastníky dnes ukončeného mezinárodního mistrovství České a Slovenské republiky v rýžování zlata Kocába 97. Třídenního setkání v údolí řeky Kocáby na Příbramsku se zúčastnilo na 400 novodobých zlatokopů z celé Evropy.

Čeština poráží ruštinu

BERLÍN - V Německu si univerzity stěžují na drastický úbytek studentů ruštiny. „Neustálé katastrofické zprávy z Ruska lidi odrazují," řekl profesor lingvistiky na mnichovském Institutu slovanské filologie Peter Rehder. Na druhé straně se mezi německými studenty projevuje mimořádný zájem o češtinu a polštinu.

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

AŽ SE JEDNOU VRÁTÍME

Roman Hub, Casablanca

Už dlouho na Tobě vidím, přiteli, že o tom přemýšlíš. Až se jednou vrátíme . . . Máš toho tolik v úmyslu, že nebudeš vědět, kde Ti hlava stojí. Až překročíme hranice, chceš začít jásat a hrát a nechceš ustat, chceš začít jásat tu Tvoji vesničku s bílýma domečkama. Na Staroměstském náměstí chceš pokleknout a políbit hrob toho Neznámého vojína; snad z úcty k nekonečným řadám těch, kdož už byli odkomandová ni do Věčné legie nebo k dlouhým lánům křížů, které ještě vypučí z milosrdné matky země v Černém lese německém, na rovné puzste maďarské nebo ve vyprahlosti pouští čínských. Anebo prostě z radosti nad tím, že ta kulka nebyla pro Tebe a že jsi do vlasti došel celý, nebo poloviční, ale živý. A na Václavském chceš tančit tu naši českou polku, kterou jsi si v exilu jenom zpíval a ještě k tomu budeš chtít, abychom my Ti k tomu hráli: Franta s housličkami, Mirek s basou a Karel s harmonikou. A k Flekům půjdeš a musí Ti donést celou jednu bečku toho černého moku až ke stolu. A v Olomouci si dáš kilo tvarůžků bez chleba a v Rožnově se budou chodit na Tebe dívat, jak polykáš metry moravských klobásů s křenem a v Nové Bytči na tancovačce zapomeneš na angličtinu a lágry v exilu a na Buicky a když přijdeš do Jasiné, tak i košili ze sebe svlečeš, protože budeš doma. A v Praze na nábřeží chceš na pěkném stromě vlastnoručně pověsit toho jistého potentáta, protože dovedl udělat z ráje na pohled peklo ve skutečnosti a u Tebe doma máš ještě nějaký účet s jistým soudruhem, protože on má na svědomí Tvůj exil a bídu a persekuci Tvé rodiny. A budeš chodit po městě nebo po kraji širokým krokem vítěze a dáš si na čelo neonový nápis — "emigrant" a pak budeš bouchat do stolu tvrdou pěstí, protože máš právo na rozhodování a budeš zavádět nový řád.

Až se jednou vrátíme . . . Až se jednou vrátíme, budeš hledat krásu minulosti a mlhy vidin, které jsi žárlivě střežil tam v cizině. Když jsi tenkrát odjížděl vlakem k hranicím, tak poslední pohled na nástupiště platil bílému šátku, který Tě už zpátky nevolal: a za ním bylo děvče, něžné, kypré, s úsměvem rudým a bílým svých plných rtů a mléčně bílých zoubků. Až se vrátíme, tak možná najdeš na nočním stolku horní nebo dolní čelist přenosného chrupu, snad obě dvě a to poprsí zatím také pokleslo o nějaký ten decimetr. Tonda, to byl, brachu, řešák, a tu bujnou kštici jsi mu záviděl. Nesmíš se leknout, až ho potkáš: nesmíš se leknout, ani té důstojné pleše ani jeho mírného podbříšíí. A budeš se ptát po paní učitelce a panu katechetovi a nikomu se nebude chtít do řeči; aspoň tak dlouho, až pochopíš, a půjdeš je navštívit na nové adrese. A tam budeš dlouho klečet, před těmi kříži a pojednou Ti bude těžko u srdce. Pojednou Ti bude těžko, protože pochopíš, že čas nemilosrdně odklepával své vteřiny všude, na západě, i na východě. Jen v Tvých vzpomínkách se zastavil, jen v Tvých vzpomínkách zůstala Máňa od Berouna nebo Mařena od Vyškova či Marienka z Poděbrad. Jen v Tvých vzpomínkách to bylo živější než nejlepší cinemascope a barevnější než nejzázračnější agfacolor. Půjdeš krajem a pozvolna Ti začne bušit srdce a ruce budeš mít ledové; leckoho nepoznáš, jiného se lekneš, mnohé už nenajdeš. A pak náhle pochopíš, že čas šel dopředu, před i za barikádou, a my s ním a oni také a mnohý měl tu metu postřehnou osudem o trochu dopředu. A možná Tě napadne jít na pouť na Hostýn nebo jenom si zapla vat na přehradu a když tam přijdeš, tak tam najdeš kůly s ostnatým drátem a nápis "Off limits" a u toho bude stát voják, bílý nebo žlutý či černý, prach záleží na barvě kůže a na přílbě bude mít "Nato" nebo "Otan" nebo "Humanity" a mezi dvojím zažvýkáním Ti sdělí, že tam nesmíš. Že tam jednou praskl bombičku, jmenovala se "H" nebo "Q" nebo "Z" a teď že to tam páchne; že to smrdí mrtvolami a radiovým cocktailem. A k tomu Ti každý generál ochotně vysvětlí, že to bylo strategicky nutné ve jménu lidstva nebo lidství . . . .

A možná, že Ti vzkypí krev a budeš se chtít pomstít všem těm, kdo to budou mít na svědomí. A budeš mít pěstě mnohem tvrdší než tenkrát, když jsi poprvé přísahal mstu. A půjdeš na ně . . . A pak najednou poznáš, že zatím, co my jsme s našimi raketami a pancíři a parašuty přeskakovali ty různé zákopy umělé i přirozené na naší cestě zpět, tak doma už vstávaly miliony moderních Monte Christů a začali inkasovat nezaplacené účty a soudit a trestat nebo i trestat a nesoudit. A až my přijdeme s našimi organisacemi a naším pořádkem, tak už najdeme jenom hřbitov lidské nenávisti a omylů. Úlohu kata na sebe už vzali jiní a náhle Ti nebude jasné, jsili ještě král či jenom blázen.

Až se jednou vrátíme . . . Ne, přiteli, tak na to nesmíš. Snad sám přijdeš k názoru, že bude nemístné svolat vesnici a tam jim vykládat, jak jsi se plazil přes hranice u Nové Děsné. To bylo dávno, hochu, a zatím pověsili Miladu a Honzu odstřelili, a Láďa pošel na rakovinu v uranovém ráji. Snad sám poznáš, že těch pět minut nebo i hodina, kdy jsi měl v kalhotech mokro, nestojí ani za jeden úsměv Boženky z převychovávacího tábora; úsměv, kterým denně vítala vycházející slunce. A já Tě chápu, proč od hranic už budeš šlapat na plyn a pak si to poženeš rovnou na Staré město nebo na radnici. Ne, přiteli; ministrů zahraničí máme už v zahraničí šestadvacet a v Praze je také několik lidí, kteří Ti dokáží, že byli vrátnými v Černínském paláci a budou se ohánět svým předností nám právem. Přijdeš a budeš říkat: já jsem trpěl a budeš zeširoka vykládat o Noisy le-Sec a o Valce a jak jsi dělal černého pasažéra na parniku z Dálného Orientu nebo jak jsi škrtil vši v base v Caracasu pro nedovolenou imigraci nebo jak jsi inkvisitorům na Ellis Islandu předkládal k prověření vše, i babiččiny vnitřnosti. Určitě najdeš pozorné posluchače; matka a otec i rodina mají rádi hrdinu stejného jména: to je lepší než inserát v novinách. Budeš mít i posluchače zdvořilé; ještě existují lidé jemných mravů vzdor Peter Cheneyovi či Illju Ehrenburgovi. Ale snad se Ti také stane, že když budeš nejlépe prodávat své utrpení, tak najednou k Tobě přijde jeden a utře Ti zednickou nebo Ti naplivá na Cadillac. To bys pak měl těžký ústup ze slávy.

Až se jednou vrátíme . . . Až se jednou vrátíme, nehledej na klopách kabátů stopu po odznaku prokleté nauky. To už budou mít jiní spočítané. Otevři oči, ano, ale dej si pozor na klokany, kteří si nasazují sedmimílové boty a pak budou cválat; ne do náruče plné něhy, ale za posicí a ke korytu. Dej si pozor na ramenáče a novodobé baťůpány, dej si pozor na ty, kdož Tě nikdy neznali a náhle Tě budou přátelsky bušit do zad. Když jsme tenkráte pluli exilem na společné lodi, každý něco dělal: jeden dřepěl v dešti na špičce stožáru a hlásil nové obzory; druhý se neštítil černě strojů, když udržoval ta kolečka v chodu; třetí točil kormidlem a čtvrtý se třeba jenom škrabal za ušima, ale když bylo zle, tak tu stál rozkročmo a s ním to bylo nerozborné. Ale byli jiní, co seděli v saloně s nápisem "my, páni" a dělili svět na čtvrtiny nebo na osminy, podle toho, jestli jich v tom saloně bylo čtyři nebo osm. Dej si pozor na ty, které jsi nikdy neviděl a kteří pojednou budou kráčet v čele, jakmile umlkne poslední puška.

Až se jednou vrátíme . . . Až se jednou vrátíme, přiteli můj, půjdeme docela potichu. Půjdeme potichu, abychom slyšeli ty zvuky, které k nám budou dýchat z našich luhů a hájů. Zurčení potůčků? zpěv ptáčků? šumění obilí? Ne, přiteli, mýlíš se; to sám mistr Smetana bude dirigovat tu nejkrásnější filharmonii všech dob. Až se jednou vrátíme, rozevřeme oči, aby nám nic neušlo a vytasíme srdce, aby nám bylo rozuměno. Potkáme miliony lidí, a budeme muset jim říci, že je máme rádi. Budeme muset jim to říct tak, aby nám rozuměli a aby nám věřili. Ukážeme jim, že jsme žili pro nás i pro ně, dokážeme jim, že chceme pracovat pro nás i pro ně. Snad budeš mít místo pravice pahýl, ale budeš mít v něm dost něžnosti, abys jím dovedl pohladit, pomoct a zacelit. Nebo to bude náš národ, Tvůj a můj, a my jenom se budeme vracet ze splněné povinnosti. Vlast, přiteli můj, to je matka i milenka. Budeš hledat matku a najdeš milenku, zprzněnou, zhanobenou, zbídačelou, zraněnou. A když budeš hledat léky, uvědom si, že je máš v něze Tvých očí, v lásce Tvého srdce, v mozolech Tvých rukou. A ani se nenaděješ a budeš mít opět milenku i matku.

Až se jednou vrátíme - nuže, ni jako vítězové, ni jako žebráci. Vrátíme se takoví, jak nás doma čekají, vrátíme se jako praví

československí občané.

"Naše Hlasy", č. 25/108/ z 29. června 1957.

Poslední číslo "Polygonu"/vych. ve Švýcarsku/ mělo 70 stran. Populární mezi našimi v zahraničí je také "Český dialog", který vychází v Praze. --Keramika Mirka Sršky je unikátní. Adresa: 170 Weggery Dr. W., Waikanae, New Zealand. --Ve Wellingtonu zemřela obětavá krajanka Míla Friedlanderová, 7. 11. 1916- 21. 11. 1997. Její manžel Leo byl hodinářem. --Zd. Mastník oslavil v Praze 50. výročí svého anglického exilu. --Podstatnou část bulletinu našich v sev. Anglii sestavil Fr. Kaplan, pravá ruka H. Mellio. a. --Ve Vídni měl úspěch dětský pěv. sbor ze Šumperka, voj. um. soubor Ondráš a skupina z Buchlovic.

NAŠI V USA

"ČSA Review" měla dobrý článek o D. Haškovi, brankáři hok. teamu Buffalo Sabres. Na výdělek si nestěžuje. Je mu 32 let a má dvě děti /Michaela je 8 a Dominika má 2 roky/. Pokud se týče vzdálenější budoucnosti bude žít v Pardubicích. --Milena Šipková z Brna /adresa: 120 Prospect Ave., G-1, Princeton, NJ 08540, USA/ sbírá informace o českých publikacích v USA a v Kanadě. Spolupracuje s Ústavem pro jazyk český, ČAV. -- "Prague Post" věnovala jednu celou stránku Jiřině Fuchsové z L.A. Stále bojuje za dvojí občanství /ČR a USA/. --V Kolorádu přišla o život nárazem na strom nadaná am. lyžařka Krista Kolářová, 15. -- V Denveru zemřel mjr. let. v. v. Richard Ondrušek, 72. Byl známým stavitelem. --Památník zahraničních Čechů bude, nám napsala Jiřina Fuchsová z LA. /Další info: Box 66453, LA, CA. 90066. /--Joe Machek dokončil rukopis kapitoly "Začátky v USA" pro svůj životopis. Popsal i své problémy v manželství. Pochází z Olomouce. --Pí Irma Majerová z MI, vdova po Václavovi, je smutná, že deska na jeho rodném domku v Pochválově u Loun nese jméno MAYER. -- Drs. Miroslav a Esther Kernerovi /Winthrop, Mass. / tráví i letošní zimu na Floridě a čtou "KL". — Inž. Bohouš Kavale/Saratoga, CA/ pracoval 2 roky na Filipínách. Šel ven v r. 48. --Z Brna se na Havaj vrátil Josef David. -- Martin Zubatý /San Diego, CA/ oslavil nedávno své 80. narozeniny a 25. výročí svatby. Tvrdí, že nejzdravější jsou grapefruity, rostoucí na nedaleké polopouští. --Fr. Staněk z MI buduje v Číně podnik na výrobu umělých kloubů pro lidi. V Praze chodil do školy se Ctiradem Mašínem. --Dr. Miloš Halouzka, býv. res. Montreálu, žije v Laguna Hills, CA., ale má stále toulavé boty. Šel po stopách sv. Vojtěcha na Slovensku a v Polsku. --Zemřela pí Josefa Hasalová, vdova po generálovi, ve věku 96ti let. Pocházela z N. Bydžova a za války byla internována ve Svatobořicích. --"Zpravodaj z Washingtonu" ucítil pěkným článkem památku nedávno zesnulého Vavra Ryšavého, 86. Byl známý v Žilině a vždy vystupoval jako Čechoslovák. --Š. Kopecký nám sdělil, že manželé Papánkovi odpočívají na Českém národním hřbitově v Chicagu, IL. Vidí lépe díky léku "Botax". Busta na počest dr. Jána Papánka byla nedávno odhalena v Brezovej na Slovensku. --USA a Kanadu navštívil hradecký biskup Karel Otčenášek, býv. skaut. Největší návštěvu měl v Clevelandu, OH, nejmenší v Torontě. --Joe Kocáb z Karlína a dnešní res. Clevelandu, OH oslavil 30. výročí čs. radiového programu na stanici WRMR-AM/850. Banket se konal v Czech Karlín Hall, 5304 Fleet Ave. --Před sedmi lety odešel na věčnost písničkář a cestovatel Eduard Ingriš. Jeho vdova Nina se ozvala ze S. Lake Tahoo, CA. a ocenila naši reportáž z musea ve Zlonicích u Slaného. Tam půjde také celý Eduardův archív. -- Dr. Míla Šašková-Pierce /má častečně "janečkovskou krev/ rediguje v Lincoln, NE bulletin "Czech-Nebraska". Pomohla založit Comenius Club. --31. 12. 97 zemřel ve Woodland, CA. Václav Petřík, dlouholetý čtenář "KL". --"Zemské noviny" měly článek o útěku pětičlenné skupiny Ctirada Mašína přes vých. Německo v říjnu 1953, na základě výpovědí německých očitých svědků. Šli také oblastí Lužických Srbů. --Na 350 krajanů se sešlo koncem října 97 v Masaryktownu na Floridě. Duší podniku byla Pavlína Chorvátová, místní starostka. Plánovali mj. 80. výročí založení ČSR, kdy se očekává na 1.000 krajanů, včetně St. Petersburku. --Odb. SVU v New Yorku promítla dok. trilogii "Ano, TGM". --Pokladníkem "Rady vzájemnosti Čechů a Slovák" je gen. Miloš Knorr, 955 Park Ave., New York, NY, 10028. --Jaroslava Volfová studuje angličtinu v USA. Adresa: Star Route, Box 21B, 17438 Lakeville, PA. --Madeleine Albrightová navštívila hroby svých předků v Kostelci n. Orl. Zastavila se i ve Vamberku a v Letohradu. --V LA byl kult. program věnovaný R. Primlovi. Hrála mj. známá houslistka Linda Wang. --Am. potomci rodu Ježků se po 131 letech sešli v Klášterci n. Orl. se 40ti příbuznými. Sjezd svolal býv. mjr. USAF Earl Ježek, který se vyznamenal během války na Korejii. --Bronzová socha Ant. Dvořáka byla odhalena v N. Yorku. Byl u toho Miloš Forman a pravnuk Josef Suk, mj.

Měsíčník moravského humoru a srandy:
"Trnky-Brnky", Box 55, 763 12 Vizovice, ČR.
US$10 za rok..

Dr. Jaroslav Pecháček

20. 11. 1997 zemřel ve věku 85 let v Atlantě ve státě Georgia Dr. Jaroslav Pecháček, bývalý ředitel československého oddělení Rádia Svobodná Evropa v Mnichově v letech 1965-1975. Za německé okupace byl vězněn v Terezíně, po válce byl v letech 1945-48 tajemníkem Mons. Šrámka, který byl za války předsedou čs. exilové vlády v Londýně. Po únoru 1948 byl nucen uprchnout se ženou Janou za hranice, bez tří malých dětí, které se až za 20 let mohly připojit k rodičům, z nichž Pavel je dnešním ředitelem Rádia SE v Praze. Vyznačoval se pílí, schopností soustředit se na podstatné, oblíbený společník, jako ředitel byl dobrým šéfem. Česká republika mu udělila řád TGM. V exilu vydal mj. *knihu Masaryk, Beneš a Hrad*, z níž bychom rádi citovali z předmluvy, kterou napsal a která nám ho víc přiblížl:

Jsem vděčný Dr. Papánkovi, že mně svěřil prameny k této knize. Zabývat se Masarykovými dopisy a připravit je do tisku bylo lákavé a zajímavé. Patřím k pamětníkům První republiky, od jejího založení až po násilný konec. Svůj vztah k zakladateli československého státu jsem si utvářel nejen z četby jeho knih, ale zároveň ze sledování a od vyšších tříd gymnasia i z přímé účasti na veřejném životě a politickém vývoji v demokratickém státě včetně denních polemik a střetávání dvou politických a ideologických bloků - Hradu a Protihradu. Nepatřil jsem k těm, kteří nekriticky obdivovali prezidenta. Ale nicméně, když jsem ho poprvé spatřil jako student v roce 1927 u Chotkových sadů na koni, pevně v sedle, sebejistého a vpravdě s vůdcovským profilem, měl jsem pocit, že to byla událost mého života. A teď, po dlouhých létech, četba a studie jeho dopisů mně připadaly jako druhé setkání a ještě bližší pohled na mimořádného muže, tentokrát bezprostřední, bez bývalých agitačních hesel a sloganů, z nichž jedny prezidenta velebily, druhé přímo nebo nepřímo kritizovaly.

Ve Švýcarsku býval J. Pecháček hostem na exilových sympoziích, organizovaných křesťanskodemokratickými odbory Ladislavem Husákem; jeho zkušenosti a postoj byly vždy přínosem. S Jaroslavem Pecháčkem odchází významná osobnost československého exilu.

-rk-

Od svatební noci uběhne pouze pár dnů a mladá paní povídá manželovi: "Budeme tři, miláčku."

"Opravdu?" jásá manžel, "a jsi si tím jistá?"

"Ano, maminka se přistěhuje tento týden."

Old West Stamp Shop
Established 1953
COMPLETE LINE OF PHILATELIC SUPPLIES
TONY & CECIL CIFKA
ROOM 233 UNIVERSITY BLDG (303) 629-5182
910 16TH STREET DENVER, COLO 80202